

Pedagogisch beleidsplan

Kinderopvang de Knuffelbeer

Kinderopvang de Knuffelbeer
Locatie Anna schotanus
Marktweg 104
8444 AC, Heerenveen

Kinderopvang de Knuffelbeer
Locatie Tolhuisweg
Tolhuisweg 12
8443DW , Heerenveen

Inhoudsopgave

1. Visie en doelstellingen	4
1.1 inleiding	4
1.2 kwaliteitszorg	4
1.3 Visie	4
Basisdoel 1	5
Basisdoel 2	5
Basisdoel 3	6
Basisdoel 4	6
1.4 pedagogisch handelen en afspraken pedagogisch medewerkers	6
1.4.1 pedagogisch handelen	6
1.4.2 kinderopparticipatie	8
1.4.3 zelfstandigheid ontwikkeling	9
1.4.4 waarden van de groep	9
1.4.5 algemene afspraken pedagogisch medewerkers	11
1.4.6 afspraken voor ouders	12
2 Beleidsplan	13
2.1 inleiding	13
2.1.1 stamgroep/-locaties	13
2.1.2 groepsindeling en inzet medewerkers	13
2.1.3 afwijken BKR / 3 uursregeling	14
2.1.4 werving en selectie	14
2.1.5 flexibele opvang	14
2.1.6 ophalen door derden	15
2.1.7 afmelden van kinderen (24 uur regeling)	15
2.1.8 opvang op een andere groep	15
2.1.9 uitstapjes	15
2.1.10 friestaalige opvang	15
2.2 inzet stagiaires en vrijwilligers	16
2.3 inzet pedagogisch beleidsmedewerker	17
2.4 dagindeling	17
2.4.1 dagindeling paarse en roze beer (dagopvang)	17
2.4.2 dagindeling groene beer (peuters)	18
2.4.3 dagindeling groene en blauwe beer (bso)	18
2.4.4. Tyme	18
2.5 afspraken en rituelen rondom het eten	19
2.6 wen en afscheidsrituelen	20
2.7 slaap rituelen	21
2.7.1. speciale slaapgewoontes	21

2.8 activiteiten	22
2.9 samenvoegen / clusteren	23
2.10 normen en waarden gevoelige onderwerpen	23
2.11 verjaardagen en feesten	26
2.12 Zieke kinderen	26
2.13 verhoging / hygiene	28
2.14 protocollen en plannen	29
3. Oudercontacten	30
3.1 visie	30
3.2 oudercontacten	30
3.3 klachten regeling	31
4. Volgen en stimuleren ontwikkeling kind	32
4.1 mentorschap	32
4.2 volgsysteem	32
4.3 overdracht naar school	32
4.4 ontwikkel achterstanden of problemen	33
5. Voeding	34
5.1 inleiding	34
5.2 gezonde voeding	34
5.3 trakteren	35
5.4 Feestdagen	35
 Bijlage 1 sensitief responsief handelen	 36
 6. Kinderziektes	 38
Achtergrond van de Knuffelbeer	40

1. Visie en doelstellingen.

1.1 Inleiding

Hieronder beschrijven wij eerst onze visie op kinderopvang met daaruit voortvloeiend de doelstellingen en afspraken, daarna beschrijven wij zo concreet mogelijk in het beleidsplan hoe wij die visie in de praktijk brengen.

1.2 Kwaliteitszorg

De visie, doelstellingen en het beleidsplan zijn tot stand gekomen in samenwerking met de leidsters en de eigenaar (Miranda Wuring) . Er wordt intensief gewerkt aan de pedagogische kwaliteit en het creëren van eenduidigheid. Vandaar dat kinderopvang de Knuffelbeer in haar beleidsplan de wij-vorm gebruikt.

Jaarlijks worden de visie, de doelstellingen en het pedagogisch beleidsplan geëvalueerd, zodat continuïteit van de kwaliteit gewaarborgd blijft.

Tijdens teamoverleggen wordt er aandacht besteed aan beleidsgericht werken en het welbevinden van de kinderen op de groep. Elke vergadering wordt een thema besproken.

Daarnaast werkt de Knuffelbeer met het PeuterPlusPlan. Van elk kind wordt de ontwikkeling bijgehouden en geregistreerd. Hierdoor kunnen de pedagogisch medewerkers tussentijds hun handelen afstemmen op het kind.

1.3 Visie

Ieder kind is uniek, heeft een eigen karakter en mogelijkheden. Elk kind heeft recht op respect voor dit eigene. De manier waarop een kind zich ontplooit, is mede afhankelijk van de mensen en de wereld om zich heen. Om zich te kunnen ontwikkelen, heeft een kind zowel veiligheid als uitdaging nodig. Een kind zoekt de veiligheid in relatie met opvoeders, broertje, zusjes en vriendjes. De structuur die een kind ervaart, zorgt ervoor dat hij weet waar hij aan toe is. Vanuit deze veilige basis onderzoekt een kind zijn omgeving. Hij is een ontdekkingsreiziger die voortdurend nieuwe ervaringen opdoet. Soms alleen, maar vaak samen met anderen.

Ten behoeve van het ontwikkelen van een beleidsplan en het optimaliseren van de (pedagogische) kwaliteit, is het van belang de populatie binnen de opvang te typeren en te omschrijven. Vervolgens kan een gezamenlijke visie op de kinderopvang worden opgesteld en kunnen (sub)doelen gedestilleerd worden.

Kinderopvang de Knuffelbeer is gelegen Heerenveen-Zuid, grenzend aan de dorpen Oudeschoot en Oranjewoud. De wijk is opgebouwd uit gezinnen uit alle lagen van de bevolking.

Over het algemeen kenmerkt deze omgeving zich door diversiteit:

- op het gebied van taal, cultuur en afkomst;
- in sociaal-economische status;
- in opleiding en werk(tijden);
- in gezinssamenstelling.

Dientengevolge zijn er verschillen in normen en waarden waarneembaar:

- m.b.t. omgang met kinderen, verschillende opvoedingsstijlen;
- m.b.t. ideeën t.a.v. voeding/gezond eten;
- m.b.t. afspraken en regels.

Op grond van de kenmerken van de omgeving waarin kinderopvang de Knuffelbeer gevestigd is, willen wij ons richten op onderstaande basisdoelen.

Basisdoel 1

Het bieden van voldoende emotionele veiligheid van het kind

Bij de Knuffelbeer vinden wij het belangrijk dat een kind weet dat hij of zij er mag zijn. We zorgen voor geborgenheid. Dat wil zeggen dat het kind zich veilig voelt en vertrouwen krijgt. Het kind weet en voelt dat hij/zij welkom is en er van hem/haar gehouden wordt zoals hij is.

Omdat de meeste kinderen gemiddeld 3 dagen per week naar de opvang gaan, is aan de aanwezigheid van bekende groepsgenoten en daarmee een vertrouwde groep voldaan. Ook wordt er gewerkt met een vast team op de groep van maximaal 4 pedagogisch medewerkers.

Uiteraard is er aandacht voor de wijze waarop de inrichting en het gebruik van de groepsruimtes positief kunnen bijdragen aan het gevoel van veiligheid en geborgenheid.

Basisdoel 2

Het bieden van voldoende mogelijkheden voor de kinderen om persoonlijke competenties te ontwikkelen

Persoonskenmerken als flexibiliteit, zelfstandigheid, veerkracht en zelfvertrouwen vallen hieronder, maar ook de vaardigheden op de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Er zijn vele ontwikkelingsgebieden, zoals de ontwikkeling van zelfstandigheid en omgevingsbewustzijn, taalontwikkeling, grove en fijne motorische ontwikkeling, cognitieve ontwikkeling en spelontwikkeling. De Knuffelbeer besteedt extra aandacht aan:

- *de cognitieve ontwikkeling, kennis en taal.* Niet alle kinderen hebben de Nederlandse taal als eerste taal. Binnen de opvang is het van belang dat de kinderen zoveel mogelijk taal aangeboden krijgen, op allerlei manieren. Daarnaast wordt de nadruk gelegd op het uitbreiden van taalgebonden kennis. Om de kinderen een stevige basis mee te geven voor de basisschool, worden bij de peutergroep extra activiteiten ondernomen. Kleuren, tellen (voorbereidend rekenen), vormen, tegenstellingen, woorden/zinnen komen allemaal aan de orde. Daarnaast zijn wij bezig om een tweetalige kinderopvang te worden. Door middel van liedjes, activiteiten en Fries sprekende medewerkers krijgen de kinderen de Friese taal aangeboden. Ook leren wij de kinderen gebaren. Hiermee zetten kinderen de eerste stappen in hun communicatieve ontwikkeling en leren zij zich non-verbaal te uiten in de fase waarin de spraak nog niet (voldoende) op gang is;
- *lichamelijke ontwikkeling, gericht op de grove motoriek.* Bij de Knuffelbeer vinden wij het belangrijk dat kinderen veel ervaring kunnen opdoen op het gebied van de grove motoriek. Dit wordt zoveel mogelijk gecombineerd met het buitenspelen. Daarnaast is het bewegen ook een uitlaatklep omdat veel kinderen zich verbaal (nog) niet goed kunnen uiten;
- *sociaal-emotionele ontwikkeling, gericht op expressie en creativiteit.* Drama, muziek, rollenspel, knutselactiviteiten met rest- en kosteloos materiaal. De kinderen leren zich uiten op een andere manier dan met taal.

Basisdoel 3

Het bieden van voldoende mogelijkheden voor kinderen voor het ontwikkelen van sociale competenties

Het leren omgaan met elkaar, verdraagzaamheid en acceptatie zijn belangrijke punten als het gaat om de ontwikkeling van sociale competenties. De pedagogisch medewerker speelt hierop in door:

- het samenwerken te stimuleren (samen delen, samen spelen, samen opruimen, anderen helpen, samen ruzies oplossen, etc.);
- complimenten te geven wanneer kinderen zich goed gedragen (sensitief-responsief handelen, zie later in het pedagogisch beleidsplan);
- voldoende activiteiten aan te bieden die de sociale competentie stimuleren (hoe om te gaan met winnen en verliezen, samenwerken om tot een resultaat te komen, etc.).

Basisdoel 4

Het overdragen van normen en waarden

Kinderopvang de Knuffelbeer heeft gezamenlijk een aantal normen en waarden bepaald die aansluiten bij de Nederlandse maatschappij en hen dus houvast kunnen geven in andere omstandigheden, zoals alsjeblieft en dankjewel zeggen, sorry zeggen, hand geven, luisteren naar elkaar, elkaar helpen, opruimen e.d. Ook is bij de Knuffelbeer een standpunt ingenomen ten aanzien van een aantal algemene normen en meer gevoelige onderwerpen zoals tafelmanieren, seksualiteit, intimiteit, taalgebruik, kleding, voeding, radio/tv/iPad gebruik. Deze onderwerpen worden nader toegelicht verderop in dit pedagogisch beleidsplan.

1.4 Pedagogisch handelen en afspraken pedagogisch medewerkers (PM-er)

In het pedagogisch beleidsplan worden per onderdeel de specifieke regels, rituelen en afspraken uitgewerkt in aansluiting op onze visie. Om de regels en rituelen op de juiste wijze te hanteren zoals beschreven in het pedagogisch beleidsplan hieronder, zijn afspraken en een eenduidige aanpak van belang. Het doel van algemene afspraken voor PM-ers is om te komen tot een eenduidige werkwijze in het pedagogisch handelen binnen de kinderopvang.

Volgens onze visie heeft de pedagogisch medewerker binnen kinderopvang de Knuffelbeer een voorbeeldfunctie, niet alleen voor de kinderen, maar ook voor ouders. De PM-er speelt een cruciale rol t.a.v. de algemene ontwikkeling, de sociale ontwikkeling, het overdragen van normen en waarden en het bieden van emotionele veiligheid.

1.4.1 Pedagogisch handelen

Om plezier en de ontwikkelingsdrang bij de kinderen vast te houden en te stimuleren, begeleiden wij de kinderen op een sensitief-responsieve manier.

Concreet bestaat het sensitief-responsief begeleiden uit:

- het geven van emotionele ondersteuning. Hierdoor leert een kind dat zijn signalen en initiatieven worden opgemerkt, dat het serieus genomen wordt en de moeite waard is;
- respect tonen voor het zelf ontdekken van de wereld en dus het kind de ruimte laten zelf op ontdekkingstocht te gaan, op een veilige manier. Dat betekent dat wij zoeken naar alternatieven voor het kind als de situatie gevaarlijk of ongewenst kan zijn;
- structureren en grenzen stellen. Door situaties voor het kind te structureren en uit te leggen, krijgt het kind zicht op de situatie en kan er daardoor beter mee om gaan;

- informatie en uitleg geven. Vanaf 3 jaar zal het gaan vragen om nieuwe inzichten, kennis en uitdagingen om hun zelfstandigheid en competenties te laten zien. Wij gaan hierop in door het kind de gevraagde kennis en inzichten bij te brengen en uitleg te geven;
- stimuleren van ontwikkeling. Door kinderen uit te dagen iets nieuws te proberen, zonder het te overvragen, wordt het gestimuleerd om zich verder te ontwikkelen;
- begeleiden van interacties tussen kinderen. Door bewust op leeftijdsniveau de interacties tussen kinderen te begeleiden, leren zij op een positieve manier samen te zijn en samen te werken.

In de toegevoegde bijlage 1 worden concrete voorbeelden gegeven ter verduidelijking van het sensitief-responsief handelen.

Positieve omgang met het kind is de basis van het handelen. Dat betekent concreet dat wij zo veel als mogelijk:

- een kind of de groep complimenten geven;
- alternatieven geven in het geval van ongewenst gedrag;
- uitleg geven;
- mogelijkheden aanreiken hoe of waar iets wel kan. Zo leert het kind op een respectvolle en positieve manier gewenst gedrag aan;
- mogelijkheden aanreiken in uitdagingen, spel en speelgoed;
- kinderen begeleiden in hun spel en hierbij actief betrokken zijn (samen spelen en interactief).

Voorbeeld: wanneer de kinderen in hoeken spelen is de PM-er actief betrokken door samen met de kinderen in de hoek het spel/de activiteit te spelen en te begeleiden. Zo nodig geeft de PM-er suggesties aan het kind om verder te komen in het spel.

- wij spreken kinderen op ooghoogte aan en lopen ernaar toe of zitten erbij (niet van een afstand);
- wij geven kinderen positieve aandacht en een positieve benadering; sensitief-responsief. Hierdoor maken we verbinding en tevens een goede communicatie ter bevordering van de taalontwikkeling;
- wij vermijden het woord 'nee' en zetten dit om in een positieve formulering;

Voorbeeld: De kinderen gaan naar buiten, maar een kind speelt met de andere kinderen i.p.v. dat het zijn/haar jas aantrekt. Je benadert het kind positief en i.p.v. "nee" zeg je: "Wil je mee naar buiten? ... Dan mag je je jas aan doen ..."

- consequent zijn in het naleven van afspraken in combinatie met het bieden van alternatieven, nieuwe kans geven en bekrachtigen van het gewenste gedrag. Hoe vaker een kind de mogelijkheid krijgt iets goed te doen en dat te horen krijgt, hoe beter zijn zelfbeeld en zelfvertrouwen wordt en hoe meer de innerlijke drang in spel/spelen en ontwikkelen de ruimte krijgt.

Om deze mogelijkheden te creëren, betekent dat automatisch dat wij ontwikkelingsgericht werken, alert en actief met de kinderen omgaan en het individuele kind niet uit het oog verliezen. Door de positieve benadering hebben kinderen zin om te spelen en zich verder te ontwikkelen. Door het maken van duidelijke en eenduidige afspraken t.a.v. het pedagogisch handelen, creëren wij structuur, ritme en regelmaat bij de Knuffelbeer. Op deze manier kan een kind zich veilig en vertrouwd voelen in zijn omgeving. Dit is een voorwaarde om zich te kunnen ontwikkelen. Daarbij is het belangrijk stil te staan bij en in te spelen op de eigenheid, autonomie en ontwikkelingsdrang van een kind. In een omgeving waar afspraken goed op elkaar zijn afgestemd, kunnen wij inspelen op deze behoefte en kan ieder kind zich ontplooiën.

1.4.2 Kinderparticipatie

Naast een positieve benadering vinden wij het belangrijk dat kinderen de mogelijkheid hebben om actief mee te denken en invloed te hebben op hun eigen bestaan. Zo kunnen wij een positieve bijdrage leveren aan hun welbevinden. Op deze manier kunnen we bij kinderen de volgende punten bereiken en leveren wij een bijdrage aan het bereiken van de basisdoelen genoemd in onze visie:

- vergroten van zelfvertrouwen;
- stimuleren tot zelfstandig nadenken;
- uitdagen om met elkaar van gedachten te wisselen en te onderhandelen;
- kinderen uitdagen om gehoord te worden en naar elkaar te luisteren;
- verhogen van de betrokkenheid bij de groep.

Kinderparticipatie is een manier van werken dat beoogt kinderen daadwerkelijk invloed te geven op de dagelijkse gang van zaken binnen de kinderopvang. Het is geen eenrichtingsverkeer, maar een wisselwerking tussen PM-er en kinderen. Kinderparticipatie heeft tot doel dat kinderen medezeggenschap hebben bij zaken die hen direct en indirect aangaan.

Kinderparticipatie is voor alle leeftijden. Kinderen van een jaar kunnen in hun gedrag al aangeven wat zij wel of niet leuk vinden. De PM-er is alert op het gedrag van kinderen om erachter te komen wat zij willen. Door actief te luisteren en te observeren kan de groepsleiding signalen opvangen van de groep en het kind. Voor het KDV geldt dat de kinderopvang vooral op dit 'kinderen geven signalen' -niveau zit. Naarmate kinderen ouder worden, kunnen zij op meerdere manieren aangeven wat zij willen en kan de PM-er uit verschillende methodes/werkvormen kiezen om informatie van de kinderen te verkrijgen.

Voorbeelden van kinderopvang bij de Knuffelbeer:

- een baby ligt al enige tijd in de box en zwaait met de armen en benen om speeltjes te raken, maar dat mislukt. De baby wordt hierdoor ontevreden en begint uiteindelijk te huilen. De groepsleiding speelt hierop in door de speeltjes iets dichterbij te hangen/leggen waardoor het wel lukt. De baby gaat kraaien en speelt verder;
- Een groepje jongens van 2,5-3 jaar is de laatste tijd aan het ravotten, rennen, springen en stoeien. De groepsleiding gaat hierop in door hen veel buiten te laten spelen en gerichte parcours uit te zetten waardoor zij hun energie kwijt kunnen. De groepsleiding sluit aan bij de behoefte van de jongens. Als de jongens het parcours willen verleggen en veranderen, kan dat.

Basishouding

Het vormgeven aan kinderopvang is voortdurend een aandachtspunt bij het omgaan van de groepsleiding met de kinderen. Kinderparticipatie staat of valt met de basishouding van de PM-er. Deze omvat de volgende elementen:

- actief kunnen luisteren;
- observeren, hierdoor kan de PM-er signalen opvangen van de groep en het kind;
- eigen mening op de achtergrond kunnen zetten;
- grenzen kunnen aangeven, kaders kunnen stellen;
- verantwoordelijkheid kunnen loslaten;
- open vragen kunnen stellen;
- oog hebben voor de mening van alle kinderen (niet alleen van de dominante kinderen);
- niet zelf met oplossingen komen;
- geen oordelen uitspreken over suggesties, wensen e.d. van kinderen.

Voorbeeld basishouding:

Het is tijd om op te ruimen en een jongen rijdt nog met een autootje rond. De PM-er vraagt het kind de auto op te ruimen en wijst naar de plek waar het hoort te liggen. Het kind speelt verder en reageert niet. De PM-er vraagt

vervolgens: "Weet jij een goede plek om de auto naar toe te rijden, zodat wij aan tafel kunnen om te eten? Na het eten kun je er weer mee spelen". Het jongetje kijkt rond en legt de auto op een plank waar normaal gesproken de puzzels staan. De PM-er geeft de jongen een compliment voor de gevonden plek. De jongen glimlacht en gaat aan tafel zitten.

Door de vaste opruimplek los te laten, krijgt het kind de kans om zelf met deze situatie om te gaan en een (andere) oplossing te vinden.

1.4.3 Zelfstandigheidsontwikkeling

Wij vinden het belangrijk dat een kind leert voor zichzelf te zorgen en zelfstandig te functioneren met een positief gevoel van eigenwaarde, om later een zelfstandige volwassene te worden die zichzelf kan beschermen. De PM-er speelt hierbij een belangrijke rol, immers de basis voor de zelfstandigheid wordt al gelegd wanneer het kind nog een baby is.

Wij besteden veel tijd en aandacht aan de bevordering van de zelfstandigheidsontwikkeling door de kinderen naast het geven van positieve aandacht en hen mee te laten denken, ook:

- de gelegenheid te geven om de omgeving te ontdekken;
- een leeromgeving te creëren;
- terugkerende rituelen te gebruiken, bv. zingen van een liedje bij het opruimen;
- te stimuleren, aan te moedigen en de kans te geven om zelfstandig te handelen;
- leren inzien van gevaren en hoe daarmee om te gaan;
- veel (open) vragen te stellen;
- hulp te bieden bij het leren om het zelf te doen;
- tijdig afstand te nemen wanneer mogelijk;
- vertrouwen te stellen in het kind en hierbij ruimte te geven om fouten te kunnen en mogen maken.

Voorbeelden van bovenstaande zijn:

- een leidster legt een voorwerp net buiten het bereik van een baby. Hij moet zelf proberen het voorwerp te bemachtigen. De baby wordt hierbij aangemoedigd en geprezen, opdat het gedrag zich vaker zal herhalen en hij wordt bevestigd in zijn eigen kunnen;
- tijdens het opruimen kan een kind een goede plek zoeken om bijvoorbeeld de auto's neer te zetten. Een kind krijgt hiermee verantwoordelijkheid;
- kinderen kunnen kiezen uit 2 of 3 activiteiten of beleg of speelgoed;
- kinderen elkaar laten vertellen of uitleggen, elkaar helpen.

1.4.4 Waarden van de groep

De meerwaarde voor kinderen van het samenzijn in een groep ligt in de kracht van de groep. Door gebruik te maken van die kracht, kunnen bepaalde waarden worden versterkt en extra bijdragen aan het bereiken van de geformuleerde basisdoelen.

In het pedagogisch handelen staan de volgende waarden centraal:

- samen dingen doen, waarbij het beleven belangrijker is dan het doel, van elkaar leren en samendoen;
- inleven in de ander, verdraagzaamheid en acceptatie, verantwoordelijkheid;
- gevoel van eigenwaarde, jezelf kunnen zijn, eigen spel en samenspel.

Bij de uitvoering van de afspraken en rituelen die kinderopvang de Knuffelbeer in het beleidsplan beschrijft, staan bovenstaande waarden centraal.

Voorbeelden:

- wachten met eten totdat iedereen heeft. Tijdens het wachten zullen wij de kinderen hierbij helpen door in de communicatie de waarden naar voren te laten komen. Zo zeggen wij: "Heeft Kay al een broodje?", of "Zien jullie wat Tygo op zijn brood heeft?". Waarden: kijken naar elkaar, belangstelling voor elkaar, leren van elkaar, verdraagzaamheid/acceptatie, inleven in de ander. Samen doen.
- wij betrekken kinderen bij het uitleggen van spelmaterialen, bij het opruimen, brood maken, alle zaken die samen gedaan kunnen worden. Waarden: samen dingen doen waarbij het beleven belangrijker is dan het doel.
- luisteren naar elkaar. Door naar elkaar te luisteren, leren wij van elkaar, hebben wij belangstelling voor andere kinderen en leren wij verdraagzaam zijn. Als er tijdens een activiteit iets onverwachts gebeurt, staat het samen dingen doen voorop, waarbij het beleven en plezier hebben belangrijker is dan het doel. Zo kan het voor komen dat er een vuilniswagen voorbij komt waardoor alle kinderen afgeleid zijn. Wij kiezen er dan voor om met de groep naar de vuilniswagen te kijken.
- sociaal babbelen'. Wij benoemen/beschrijven het eigen handelen wat wij zien gebeuren in de groep. Het gaat voor een groot deel om heel gewone dingen, bijv. "Kijk, Jace en Lily hebben een hoge toren gebouwd" en "Ik zie dat Kay en Tygo veel plezier hebben op het huisje". Zo worden kinderen sociaal attent gemaakt. Waarden die hierdoor naar voren komen zijn: inleven in de ander, leren van elkaar, kijken naar elkaar, samen plezier hebben, verdraagzaamheid acceptatie.
- geschiedenis maken. Als belevenissen in de groep later (bijv. de volgende dag of na een week) nog eens worden opgehaald, kunnen in de groep gemaakte foto's nog eens gezamenlijk worden bekeken en besproken. Kinderen die zelf niet aanwezig waren, worden er zo ook bij betrokken. De groep ontwikkelt zijn eigen verhaal. Waarden die hierdoor naar voren komen: inleven in de ander, samen dingen doen waarbij het beleven belangrijker is dan het doel.
- sfeer benoemen. Als de sfeer wordt benoemd, worden de kinderen zich daarvan ook bewust en kunnen meewerken aan het behouden van de sfeer of verbetering daarvan. "Gezellig, zo met elkaar op de bank", "Wat hebben jullie een knus huisje", "Wat is het heerlijk hier buiten, wij hebben lekker de ruimte om te rennen". Waarden die hierdoor naar voren komen: samen dingen doen, waarbij het beleven belangrijker is dan het doel.
- sferen aan elkaar koppelen. De wijze waarop de kinderen vanuit een bepaalde sfeer naar een andere sfeer/bezigheid gehaald worden, bepaalt mede hun gevoel en gedrag. Wij geven de kinderen de ruimte door aan te geven hoeveel tijd zij nog hebben en benoemen de sfeer erbij: "Wat zit je lekker te bouwen, over 5 minuten gaan wij eten, maar daarna kun je weer verder gaan met bouwen als je dat wilt". Waarden die hierbij naar voren komen: inleven in de ander, verdraagzaamheid/acceptatie.
- eigen manier van communiceren. Ieder kind heeft zijn eigen manier van communiceren. Wij accepteren dit als bij het kind behorend en proberen het niet zomaar te veranderen. Bijv. even 'gek' doen van een kind voordat het gaat eten, op een heel eigen manier spelen. Waarden: gevoel van eigen waarde, jezelf kunnen zijn.
- eigen gedrag/gevoel een plek geven. Gevoelens zijn altijd oké. Ieder kind mag voelen wat het voelt. Wij bevestigen dat gevoel positief en helpen een vorm te vinden in gedrag om dat gevoel te uiten. Als een kind uitgelaten op de bank springt: "Jij bent helemaal blij en springt een gat in de lucht. Als je dat op de bank doet, gaat hij kapot, zullen wij eens zoeken naar een plekje waar je lekker kunt springen?" Waarden: inleven in de ander, jezelf kunnen zijn, acceptatie.
- kinderen betrekken bij gevoelens. "Zullen wij samen Marije gaan troosten?", "Geef het speentje maar aan Lizz", "Daan gaat huilen als je zijn speen uit zijn mond haalt, geef hem maar weer terug". Waarden: inleven in de ander, verantwoordelijkheid.
- bij kleine conflicten helpen wij kinderen om zelf samen oplossingen te zoeken door de behoeften/meningen van de betreffende kinderen te verwoorden en vervolgens de vraag neer te leggen: "Hoe doen wij dat nou?" Als de eigen behoefte begrepen wordt (door verwoorden), lukt het kinderen doorgaans prima om een voor hen bevredigende oplossing te bedenken. Waarden: gevoel van eigen waarde, verantwoordelijkheid, inleven in de ander.

Door de waarden continu bewust in te zetten, nemen de kinderen die over in hun spel en samenzijn. De waarden worden versterkt door de groep waardoor er een groeps sfeer en -cultuur ontstaat die de kracht van de groep aangeeft. De kinderen zullen als vanzelf de waarden gebruiken en daarmee de andere groepsleden benaderen, waardoor de groeps cultuur door de groep zelf wordt gecontinueerd en een bijdrage kan leveren aan het bereiken van de basisdoelen.

1.4.5 Algemene afspraken PM-ers

Naast het pedagogisch handelen hebben wij met elkaar algemene (randvoorwaardelijke) afspraken die wij kunnen onderverdelen in afspraken PM-ers t.o.v. elkaar, t.o.v. kinderen en t.o.v. ouders. Voor verdere afspraken verwijzen wij naar de Gedragscode medewerkers kinderopvang de Knuffelbeer

Afspraken PM-ers t.o.v. elkaar

- wij gebruiken een open communicatie, waarin positieve kritiek of feedback gegeven wordt;
- wij gaan met respect met elkaar om, accepteren elkaar en luisteren naar elkaar;
- wij tonen te allen tijde begrip voor elkaar, ongeacht de situatie;
- wij laten onze mobiele telefoons in onze tas (op stil) en bewaren deze op een veilige plek. Privé (telefoon)gesprekken beperken wij tot in de pauze;
- wij werken volgens het pedagogisch beleidsplan, de protocollen, richtlijnen en afspraken van de Knuffelbeer;
- de groepssamenstelling en het leidster-kind ratio is conform het Convenant Kwaliteit Kinderopvang en voldoet aan de uitgangspunten hiervan. Dit wordt dagelijks via Bitcare geregistreerd.

Afspraken PM-ers t.o.v. kinderen

- wij praten niet over de kinderen in hun bijzijn;
- wij vallen elkaar niet af in het bijzijn van de kinderen, maar spreken elkaar later aan;
- wij praten in het bijzijn van de kinderen alleen over kindvriendelijke zaken;
- wij gebruiken alleen correct en net taalgebruik op de groep en in het bijzijn van de kinderen;
- wij praten veel met de kinderen en in volledige zinnen t.b.v. de taalontwikkeling;
- wij besteden veel tijd aan buiten spelen met de kinderen t.b.v. de lichamelijke ontwikkeling en fysieke gezondheid;
- wanneer het weer het toelaat gaan wij minimaal 1x per dag met de kinderen naar buiten. Alle kinderen in de verschillende leeftijdscategorieën krijgen hierbij de mogelijkheid mee te gaan. Onder buiten spelen verstaan we spelen op de buitenspeelplaats van de locatie. Dit kan afgewisseld worden, mits goed voorbereid aan de hand van de daarvoor geldende richtlijnen (zie bij Uitstapjes in het protocol vermissing) in boodschappen doen, een rondje wandelen, naar een dichtbij gelegen speeltuin of een uitje verder weg;
- wij eten mee met de kinderen en eten hetzelfde als de kinderen.
- wij zorgen dat de hoeken speelklaar en ingericht zijn aan het begin van de ochtend en de middag. Dit daagt de kinderen uit om te gaan spelen;
- wanneer je de groep even moet verlaten zorgen wij er altijd voor dat er nog minimaal 1 collega bij de kinderen is;
- wij dragen zorg voor regelmaat op de groep door te werken volgens een vaste dagindeling;
- wij hebben een actieve houding op de groep, in het bijzijn van kinderen en de ouder;
- wij respecteren de mening van de ouder (en kind) en blijven te allen tijde beleefd in onze communicatie t.o.v. hen;
- wij tonen ten allen tijde begrip t.o.v. de kinderen ongeacht de situatie;
- wij zorgen conform protocol gezamenlijk voor een veilige, hygiënische en kindvriendelijke omgeving;
- met specifieke vragen en/of problemen dan wel opmerkingen t.a.v. kinderen en ouders overleggen wij eerst met Miranda alvorens tot handelen over te gaan;
- wij werken volgens het (pedagogisch) beleid, de protocollen, richtlijnen en afspraken van de Knuffelbeer;
- wij respecteren de verschillende normen en waarden van iedere cultuur, tonen hiervoor begrip en gaan hier m.b.t. de ouder en het kind op de juiste manier mee om. Wij leren hen de normen en waarden van de Nederlandse maatschappij, zodat dit een houvast kan geven in andere omstandigheden;
- Miranda onderhoudt contacten met derden t.b.v. het kind zoals scholen, consultatiebureaus, Jeugdzorg etc. Hierbij kan ze wel hulp vragen aan de leidsters;
- wij houden rekening met de gezinssituatie en achtergronden van gezinnen en proberen vanuit dat perspectief met het kind om te gaan.

Afspraken PM-ers t.o.v. ouder/verzorger

- bij het brengen en halen van de kinderen stappen wij proactief op de ouder af en staan deze netjes te woord. Wij nemen het kind van de ouder over;
- wij geven een juiste overdracht aan de ouder/verzorger. Wij vragen waar nodig eerst toestemming aan de ouder/verzorger alvorens tot handelen over te gaan;
- bij het opnemen van de telefoon vermelden wij netjes onze eigen naam en de naam van de Knuffelbeer;
- wij hebben een actieve houding op de groep, in het bijzijn van kinderen en de ouder;
- wij respecteren de mening van de ouder (en kind) en blijven te allen tijde beleefd in onze communicatie t.o.v. hen;
- wij tonen te allen tijde begrip t.o.v. de ouder ongeacht de situatie.

1.4.6 Afspraken (huisregels) voor ouders

Voor ouders hebben wij ook enkele 'regels' opgesteld om het werk op de groepen zo efficiënt mogelijk te laten verlopen en optimaal aandacht te kunnen besteden aan de groep en het welbevinden van alle individuele kinderen. In hoofdstuk 3, oudercontacten, wordt hierop concreet ingegaan.

2. Beleidsplan

2.1 Inleiding

De Knuffelbeer heeft een concrete uitwerking van de basisdoelen verwerkt in dit beleidsplan. Onderstaand beleidsplan is gebaseerd op de situatie op het kinderdagverblijf van kinderopvang de Knuffelbeer.

2.1.1 Stamgroepen/-locaties

De Knuffelbeer heeft 2 locaties, zogenaamde 'stamlocaties', te weten de Tolhuisweg en Anna Schotanus. Op elke locatie zijn 2 groepen, 1 KDV-groep en 1 BSO-groep, de zogenaamde 'stamgroepen'.

Deze groepsgroottes zijn vastgesteld naar aanleiding van de richtlijnen van de overheid die voorschrijven hoe de maximale beroepskracht-kindratio mag zijn.

Om continuïteit en regelmaat te bieden aan de kinderen, is gekozen voor vaste gezichten met een vast rooster op de stamgroepen. Doordat de stamlocaties relatief klein zijn, is er veel contact tussen de groepen onderling. Hierdoor zijn de kinderen niet alleen bekend met hun eigen stamgroep, maar voelen zij zich ook snel vertrouwd met de kinderen en leiding op de andere groep. Hoewel de kinderen op grond van hun leeftijd in één van de stamgroepen worden ingedeeld, spreken wij dan ook liever van een stamlocatie.

Het concept stamlocatie biedt voordelen, zo hebben wij ervaren. Kinderen behouden makkelijker het contact met broertjes en zusjes als daar behoefte aan is. Daarnaast kan in voorkomende gevallen worden aangesloten bij de activiteiten van de andere groep als het ontwikkelingsniveau of de interesse van het kind daar aanleiding toe geeft. Dit met inachtneming van de beroepskracht-kindratio. Uiteraard kan een kind te allen tijde terugkeren naar de stamgroep.

Op rustige dagen kan het voorkomen dat stamlocaties worden samengevoegd. Heden is dit standaard op vrijdag. Ouders worden hierover altijd geïnformeerd en verzocht een toestemmingsformulier te ondertekenen.

2.1.2 Groepsindeling (stamgroepen) en inzet medewerkers

Bij Kinderopvang de Knuffelbeer heeft het kinderdagverblijf een verticale groepsindeling. Op een verticale groep worden kinderen van 0 tot 4 jaar opgevangen. Het KDV heeft de volgende groepen per locatie:

Locatie Anna schotanus

- De paarse beer: KDV, maximaal 16 kinderen per dag, 1 PM-er per 3 à 4 kinderen (7.00-18.00)
- De blauwe beer: BSO, maximaal 11 kinderen, 1 PM-er per 11 kinderen (14.00-18.00)

Locatie Tolhuisweg

- De roze beer: KDV, maximaal 16 kinderen per dag, 1 PM-er per 3 à 4 kinderen (7.00-18.00)
- De groene beer: peuters, maximaal 14 kinderen, 1 PM-er per 8 kinderen (8.30-12.30)
- De groene beer: BSO, maximaal 14 kinderen, 1 PM-er per 11 kinderen (7.00-8.30/14.00-18.00)

De toewijzing van aantallen pedagogisch medewerkers aan de stamgroepen vindt plaats volgens de verhoudingen zoals die voortkomen uit de Wet kinderopvang, de beroepskracht-kindratio.

Tijdens schoolvakanties is er geen peutergroep. De BSO is dan geopend van 7.00-18.00 uur.

2.1.3 Afwijken BKR / toepassen 3-uursregeling

Het overschrijden van de BKR doen wij aan de dagranden (vroeg ochtend en late middag) en tijdens de pauzes. Dit doen wij maximaal 3 uur per dag. Voor de verschillende groepen ziet dat er als volgt uit:

De peutergroep (openingstijden 8:30-12:30)

Tijdens de openingstijden van de peutergroepen wordt er niet afgeweken van de BKR.

De dagopvang (openingstijden 7.00-18.00)

7.00 – 8.00: er wordt niet afgeweken van de BKR

8.15 – 8.30: er wordt (mogelijk) afgeweken van de BKR

8.30 – 12.15: er wordt niet afgeweken van de BKR

12.15 – 14.15: er wordt afgeweken van de BKR

14.15 – 17.15: er wordt niet afgeweken van de BKR

17.15 – 18.00: er wordt (mogelijk) afgeweken van de BKR

De buitenschoolse opvang (openingstijden tijdens vakanties 7.00-18.00)

7.00-9.00: er wordt (mogelijk) afgeweken van de BKR

9.00-17.00: er wordt niet afgeweken van de BKR

17.00-18.00: er wordt (mogelijk) afgeweken van de BKR

In Bitcare wordt bijgehouden hoe laat ieder kind gebracht en gehaald is.

2.1.4 De procedure rondom werving en selectie

Iedereen die bij de Knuffelbeer wil werken of stage wil lopen moet een VOG aanvragen. Uit de VOG moet blijken dat er geen bezwaren zijn voor iemand om te werken in de kinderopvang. Beschikt men niet over een VOG dan mag men niet werkzaam zijn bij de Knuffelbeer. Na het aanvragen van de VOG word je ook aangemeld in het personenregister. Via het personenregister wordt er continue gescreend.

Op het moment dat iemand in dienst komt bij de Knuffelbeer krijgt de nieuwe medewerker de gedragscode. Dit beschrijft de manier waarop wij met elkaar werken, feedback geven en ontvangen, de wenselijke bedrijfscultuur en de wijze waarop wij met elkaar omgaan.

2.1.5 Flexibele opvang

Kinderopvang de Knuffelbeer werkt met flexibele contracten. Er zijn 2 manieren om hier mee om te gaan. De meest voorkomende manier is dat het kindje een vaste planning heeft. Het kindje komt op vaste tijden bij de opvang. Een andere manier is dat het kindje flexibel ingepland wordt, ouders geven de planning tijdig aan ons door. Een flexibele aanvraag is pas definitief als het is bevestigd door één van de medewerkers.

Te allen tijden wordt er in- en uit geklokt. De ouder betaalt alleen de tijd die feitelijk afgenomen opvang bij de Knuffelbeer, per kwartier naar boven afgerond.

Het pedagogisch klimaat wordt gewaarborgd doordat op het kindercentrum een vast team van pedagogisch medewerkers werkt volgens eenzelfde visie en werkwijze. Aan ouders en kinderen wordt duidelijk aangegeven in welke stamgroep het kind is geplaatst en welke pedagogisch medewerkers in principe welke dag bij welke groep horen. Het kind wordt in principe altijd opgevangen op de eigen stamgroep. Aan 1 kind worden maximaal 3 vaste pedagogisch medewerkers gekoppeld. De koppeling van vaste pedagogisch medewerkers aan kinderen geldt behoudens ziekte, verlof of vakantie. Een kind maakt gedurende de week gebruik van maximaal twee stamgroep ruimtes. Mocht er op enig moment geen plek zijn op de vaste stamgroep en op een andere groep wel, dan bieden wij dit aan de ouders aan.

2.1.6. Ophalen door derden

Het kan weleens voorkomen dat een andere persoon het kind komt halen en/of brengen. Het is belangrijk dat ouders dit van tevoren aangeven zodat de pedagogisch medewerker hiervan op de hoogte is. Wij geven zonder bericht het kind niet mee. Wij zullen eerst de ouders contacten alvorens het mee te geven.

Wanneer ouders gescheiden zijn zullen wij van beide ouders toestemming moeten krijgen voor het ophalen door een ander dan de ouders zelf. Hiervoor hebben wij het toestemmingsformulier 'ophalen door derden'.

2.1.7. Afmelden van kinderen (24-uurs regel)

Wanneer uw kind een dagje niet naar het opvang komt, willen wij dit graag weten. Dit kan door ziekte zijn, of een dagje vrij. Als dit vóór 18.00 de dag voorafgaand is gemeld, zal er niets in rekening gebracht worden. Is de afmelding na 18.00, dan worden de geplande uren in rekening gebracht. In Bitcare zal de afmelding worden weergegeven als 'onaangekondigd afwezig' voorzien van tijdstip van afmelding.

Wat betreft vakanties geldt het vriendelijke verzoek dit tijdig kenbaar te maken, zodat hiermee rekening gehouden kan bij het maken van de (vakantie)planning van het personeel.

2.1.8. Opvang op andere groep dan stamgroep

Indien de kinderen extra dagdelen komen, ruilen van dagen of naar een andere groep dan hun stamgroep gaan, dienen de ouders hiervoor schriftelijk toestemming te geven op een daarvoor bestemd formulier. Bij nieuwe ouders wordt dit gevraagd bij het ondertekenen van het contract. Mochten ouders er voor kiezen geen toestemming te verlenen, dan zijn zij zelf verantwoordelijk voor het zoeken naar een andere oplossing.

2.1.9. Uitstapjes

Voor uitstapjes worden de richtlijnen gehanteerd zoals die zijn opgenomen in het protocol 'Vermissing'.

2.1.10 Friestalige opvang

Kinderopvang de Knuffelbeer is een tweetalig kinderdagverblijf. Dat betekent dat de pedagogisch medewerkers in het Fries of in het Nederlands spreken met de kinderen, zonder dat een van beide talen gebruikt wordt als voorkeurstaal. De pedagogisch medewerkers bieden beide talen consequent aan. Belangrijk is dat de medewerkers het principe van één- persoon- één- taal hanteren en hun eigen taal vasthouden. De tweetaligheid versterkt het taalgevoel en kinderen leren al op jonge leeftijd dat je iets op twee manieren kunt zeggen. Ook al zijn ze nog zo klein, ze leren zowel het Friese als het Nederlandse woord van dingen of handelingen.

2.2 Inzet stagiaires en vrijwilligers

Naast de pedagogisch medewerkers worden regelmatig stagiaires of vrijwilligers ingezet op de groepen. Zij maken deel uit van het team en worden begeleid door één van de pedagogisch medewerkers. Naast de begeleiding op de groep hebben we ook een stagecoördinator. De stagecoördinator houdt de voortgang bij en voert de gesprekken met de student en de opleiding. De Knuffelbeer is een gecertificeerd, erkend leerbedrijf en als zodanig geregistreerd door SBB (voorheen Calibris).

We bieden stageplekken aan voor studenten van de BOL-opleidingen Pedagogisch Werker 3 en Pedagogisch Werker 4. Stageperiodes verschillen van een half jaar tot een heel schooljaar. In de informatiegids voor stagiaires vindt de stagiair wat er van hem/haar verwacht wordt en vice versa.

Iedere stagiair dient voor aanvang van de stage een actuele Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) te overhandigen en geregistreerd te staan in het personenregister.

Meerdere keren per jaar wordt de voortgang geëvalueerd in een gesprek met de stagebegeleider/stagecoördinator, de praktijkbegeleider en de student. Er is maximaal 1 stagiair per dag per groep aanwezig. Een pedagogisch medewerker begeleidt maximaal 1 stagiair per stageperiode.

De uitvoerende taken verschillen per niveau en vallen altijd onder verantwoordelijkheid van de praktijkbegeleider. Hieronder volgt een kort overzicht van de leerdoelen per niveau.

Pedagogisch Werker 3

De opleiding duurt gemiddeld 3 jaar. Er zijn andere verwachtingen van een stagiair in het eerste leerjaar dan van een stagiair in het tweede of derde leerjaar. De taken kunnen in het begin van het leerjaar beperkt zijn en zullen op basis van de voortgang van de student en in overleg met de praktijkbegeleider worden uitgebreid. Belangrijk is dat de praktijkbegeleider altijd bepaalt wat een stagiair wel of juist niet zelfstandig mag doen.

Tijdens de stageperiode leren de studenten:

- wat een professionele beroepshouding inhoudt;
- de kinderen begeleiden in hun ontwikkeling en bij hun persoonlijke verzorging (denk hierbij aan luiers verschonen, flesjes geven, helpen bij het eten geven, helpen bij het handen en gezichten wassen, helpen bij het naar de wc gaan, zindelijkheidstraining, etc.);
- het uitvoeren van huishoudelijke werkzaamheden, zoals de groep schoon en opgeruimd houden, tafel dekken voor de eet- en drinkmomenten en het in- en uitruimen van de vaatwasser;
- ontwikkelingsgerichte activiteiten voorbereiden en uitvoeren;
- op een juiste manier een overdracht doen aan de ouder(s)/verzorger(s);
- observaties uitvoeren.

Gespecialiseerd Pedagogisch Werker 4

Deze opleiding duurt gemiddeld 2 jaar. Veel studenten van deze opleiding hebben de opleiding PW 3 behaald. Daardoor weten de studenten bij de start van de stage al goed hoe het werken binnen de kinderopvang gaat. Wanneer dit niet het geval is, worden de taken vanaf het begin opgebouwd zoals hierboven omschreven bij 'Pedagogisch Werker 3'.

Tijdens de stageperiode leren de studenten:

- het begeleiden van kinderen die extra aandacht nodig hebben bij de ontwikkeling of door hun gedrag;
- observaties uitvoeren en gedrag- en ontwikkelingsproblemen signaleren;
- probleemoplossend werken;
- notuleren;
- het eerste contact met nieuwe ouders hebben, zoals het voeren van een intakegesprek.

2.3 Inzet pedagogisch beleidsmedewerker/coach

Bij Kinderopvang de Knuffelbeer wordt er gewerkt met een externe pedagogisch coach. Deze externe coach coacht de medewerkers. Ook hebben wij een coach voor beleidspunten. Miranda focust zich op het pedagogisch beleid.

Voor het jaar 2021 zal de pedagogisch beleidsmedewerker/coach minimaal 200 uur ingezet worden om het pedagogisch beleid te ontwikkelen, hier vallen ook een aantal studiemiddagen onder. Deze worden georganiseerd aan het einde van het jaar. Minimaal 80 uur, berekend aan de hand van het aantal kindercentra en het aantal fte pedagogisch medewerkers (peildatum 4 januari 2020 : 7,81 fte), wordt besteed aan het coachen van de pedagogisch medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden. Hierbij is rekening gehouden met eventuele vakanties van de pedagogisch beleidsmedewerker/coach.

Omdat het voornemen is om in 2021 het pedagogisch beleidsplan volledig aan te passen, zal de pedagogisch beleidsmedewerker/coach zich aan het begin van het jaar vooral hierop focussen. Na implementatie van het herziene beleidsplan kan hier ook naar gecoacht worden.

2.4 Dagindeling

Kinderopvang de Knuffelbeer werkt bewust met een vastgestelde dagindeling. Het op vaste tijden aanbieden van activiteiten, spel, voeding, drinken en rust biedt de kinderen regelmaat en dat schept rust en veiligheid (zie hoofdstuk 1, basisdoel 1).

De tijden zijn richtlijnen, waarvan afgeweken kan worden. Daarnaast zijn de breng- en haaltijden flexibel. Als ouders laten weten dat zij hun kind(eren) later komen brengen of vroeger willen komen halen, is dat doorgaans geen probleem.

2.4.1 Dagindeling paarse en roze beer: dagopvang

Hieronder het dagritme van de paarse beer en de roze beer. Baby's hebben een eigen ritme en doen niet mee met het dagritme zoals hieronder beschreven.

7.00: vanaf 7uur zijn wij geopend. De kinderen worden gebracht op de in Bitcare aangegeven tijd. De kinderen mogen zelf een activiteit uitkiezen die zij willen doen samen met de leidsters of alleen. Tot 7.45 kunnen de kinderen bij ons ontbijten.

9.30: tijd voor sap en een koekje, we lezen een boekje of zingen liedjes

10.00: zelf speel moment, de kinderen gaan vrij spelen (binnen of buiten) of ondernemen een gerichte activiteit

11.00: opruimen, klaarmaken voor de broodmaaltijd

11.15: broodmaaltijd

12.30: kinderen die een middagslaapje doen gaan op bed

Voor de kinderen die niet meer hoeven te slapen wordt er een rustmoment gecreëerd door middel van samen boekjes lezen op de bank. Daarna vrij spel.

14.30: kinderen worden langzaam wakker, de één slaapt langer dan de ander

15.00: tijd voor sap en fruit

15.30: vrij spelen of een gerichte activiteit. Aan het einde van de middag worden kinderen opgehaald, waarbij ouders de gelegenheid krijgen voor een praatje.

17.00: opruimen, daarna tijd voor een activiteit aan tafel of warm eten wanneer ouders dit zelf hebben gefaciliteerd

2.4.2 Dagindeling groene beer: peuters

Bij de Knuffelbeer hebben wij een peutergroep. Elke ochtend van 8.30-12.30 gaan de peuters van 2 jaar en ouder naar de BSO-ruimte. Hier krijgen de peuters een duidelijk ritme aangeboden als voorbereiding op school. Zij gaan in de kring, doen gerichte activiteiten en leren met leeftijdsgenootjes omgaan. Het schema bij de peuter ziet er als volgt uit:

8.30: we starten in de kring, kijken wie er zijn en wat we gaan doen

8.45: vrij spelen

9.15: er wordt een activiteit georganiseerd, zoals een knutselwerkje of een wandeling door het bos

10.00: tijd voor sap en een koekje en er wordt er voorgelezen

10.30: vrij spel of een activiteit

11.15: we eindigen in de kring en bespreken de ochtend, wat vonden ze leuk en wat vonden ze misschien wel stom

11.30: de ochtend is voorbij, kinderen worden opgehaald of blijven een broodje eten

12.30: peuters die nog een slaapje nodig hebben gaan op bed, de andere kinderen doen een puzzel aan tafel of pakken een boekje.

Wanneer de kinderen weer naar hun eigen groep gaan, kan het zijn dat ze naar de andere locatie moeten. De medewerker van de peuter brengt deze peuters met de bakfiets weer naar zijn/haar eigen groep.

2.4.3 Dagindeling de groene en blauwe beer: BSO

Bij de locatie Tolhuisweg bieden wij voorschoolse opvang (VSO) aan. Tussen 7.00 en 8.00 kunnen deze kinderen gebracht worden. De kinderen worden ontvangen op hun eigen basis groep. Er is een mogelijkheid om te ontbijten aan tafel en daarna een rustige activiteit te ondernemen. Om 8.00 wordt er opgeruimd en mogen de kinderen zich klaar maken om naar school te gaan. De kinderen worden gebracht door de medewerker die gestart is, een medewerker die 15 minuten eerder begint of een medewerker van de andere locatie. Hiervoor hebben wij het breng- en haal schema die wekelijks wordt opgesteld aan de hand van de aanwezige kinderen.

Om **14.00/14.15** gaan de scholen uit. De medewerker die op de groep staat haalt de kinderen uit school, indien nodig kunnen de medewerksters van de dagopvang bijspringen. Dit is meegenomen bij de 3-uurs regeling zoals reeds benoemd bij punt 2.1.3.

14.30: de kinderen krijgen fruit en drinken, we kletsen met elkaar en overleggen over de activiteit die we gaan doen

15.00: er wordt een activiteit aangeboden of ze gaan buiten spelen

16.45: er wordt opgeruimd en we gaan aan tafel, we bespreken de dag

17.00: er wordt een activiteit aangeboden aan tafel, eventueel samen met de aangrenzende KDV groep (zie punt 2.1.9: samenvoegen/cluseren)

Tijdens studiedagen en vakantieperiodes zal het ritme van de dagopvang gevolgd worden.

2.4.4 Tyme

Tyme de beer doet ook mee tijdens de Knuffelbeer. Tyme gaat soms ook met kindjes mee naar huis en vertelt zijn belevenissen via zijn eigen schriftje.

2.5 Afspraken en rituelen rondom het eten

De maaltijd is bij uitstek een gelegenheid om te werken aan de basisdoelen geformuleerd in hoofdstuk 1. Wij eten gezamenlijk op de stamgroep en willen daarbij een huiselijke, gezellige en betrokken sfeer creëren. Dit willen wij bereiken door de tafel gezellig te dekken, vooraf een liedje te zingen, tijdens het eten met de kinderen te praten, de kinderen te betrekken bij het eten (maken) en door gebruik te maken van een aantal normen en waarden, zoals alsjeblieft en dankjewel zeggen en netjes vragen om beleg of nog een boterham.

Wij de volgende afspraken gemaakt om bovenstaande vorm te geven:

- een huiselijke sfeer creëren door bijvoorbeeld de tafel gezellig samen met de kinderen te dekken en ook allemaal aan tafel met elkaar te eten en gezellig te praten met elkaar;
- laat kinderen waar mogelijk helpen bij het dekken en afruimen van de tafel. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van de zelfstandigheid en vergroot het zelfvertrouwen en zelfbeeld;
- geen muziek aan, zodat er gezellig gepraat kan worden met elkaar en er geen afleiding is door muziek;
- een liedje zingen voor de start van de maaltijd, zodat het duidelijk is voor de kinderen wat er gaat gebeuren;
- wachten op elkaar totdat iedereen een boterham heeft, zodat kinderen ook leren dat wachten op elkaar netjes is aan tafel. Uiteraard geven wij de jongsten hierbij als laatste hun boterham, zodat zij het minst lang hoeven te wachten. Daarbij houdt de groepsleiding de communicatie op gang, zodat de kinderen minder het gevoel hebben dat zij aan het wachten zijn. Dus: "wie heeft er al een boterham en wie nog niet?" of "Wat vind jij lekker op je brood?" of "Wil jij dit aan Tygo geven?";
- ruimte voor communicatie onderling;
- geen dwang bij het eten en drinken, maar wel stimuleren door bijv. "Ik neem nog een slok en nu jij";
- eerst drinken we melk, daarna zingen we een liedje om te gaan eten. Tussendoor mag er ook extra gedronken worden;
- vrije keuze van beleg om de kinderen bekend te maken met verschillende smaken;
- maximaal 2 boterhammen en 2 rijstwafels of crackers. Als er behoefte is aan meer overleggen we dit met ouders;
- we eten rustig en eten onze mond eerst leeg voordat er een volgende hap wordt genomen;
- kinderen vragen zelf om een volgende boterham;
- wij geven borden etc. aan en/of door aan elkaar en schuiven of gooien niet over de tafel met de spullen, zodat kinderen leren wat een nette manier is en om elkaar iets aan te geven;
- tijdens de maaltijd nemen wij de telefoon niet op zodat kinderen leren dat je tijdens de maaltijd netjes aan tafel blijft zitten;
- met mondje dicht kauwen;
- gedurende de maaltijd zitten de kinderen netjes aan tafel, dat betekent niet wiebelen op de stoelen, handjes boven de tafel en van elkaars eten/drinken afblijven. Uiteraard moet er gekeken worden naar de leeftijd van de kinderen en hoe lang er aan tafel wordt gezeten. Belangrijk is dat kinderen als zij klaar zijn met eten nog betrokken blijven bij de maaltijd. De rol van de PM-er is hierbij van cruciaal belang, zo ook de manier waarop de kinderen worden aangesproken;
- handen wassen en naar het toilet voor de maaltijd
- de pedagogisch medewerker eet pedagogisch mee. De PM-ers eten hetzelfde als de kinderen, zij zijn immers het voorbeeld.

2.6 Wen- en afscheidsrituelen

Voor het wennen en afscheid nemen, nemen wij de tijd om zowel de kinderen op de groep als het betreffende kind voor te bereiden. Dit geeft de kinderen duidelijkheid en daarmee een gevoel van veiligheid. Tevens worden hierdoor de kinderen bij elkaar betrokken. Voor het welbevinden van het kind en de groep is het van belang goed en snel te wennen. Immers dan pas kan een kind en de groep zich verder ontwikkelen. Dit doen we door bijv. een groter kind een nieuw kind op het KDV een rondleiding te geven. Nieuwe kinderen worden voorgesteld aan de eigen (leeftijds)groepsgenoten.

Wennen op de groep

Als een nieuw kindje bij de Knuffelbeer komt mag het, indien de groepsgrootte het toelaat, voorafgaand aan de officiële plaatsingsdatum 2 keer een dagdeel komen wennen, hierbij wordt altijd de BKR in acht genomen. Ouders vinden het vaak moeilijk om hun kind weg te brengen. Voor hen is de wen periode dus ook erg fijn. De wendata worden in overleg afgesproken en vastgelegd in Bitcare.

Mocht blijken dat het kind langer de tijd nodig heeft om te wennen, dan wordt in overleg met de ouders aanvullende wenafspraken gemaakt. Bijvoorbeeld nog 2 keer een korte dag op de dagen dat het kind ingepland staat, of op een andere dag nog een extra dagdeel wennen als de BKR het toelaat.

De wen periode kan het beste plaatsvinden in een tijdsbestek van maximaal 2 weken. Als er langere tijd tussen de wenmomenten zit, heeft het wennen weinig effect. De pedagogisch medewerkers hebben ook behoefte aan wenafspraken, zij moeten het kind immers ook leren kennen. In het belang van het kind, de groep en de medewerkers wordt aan de ouders gevraagd gehoor te geven aan het verzoek om hun kind in ieder geval 2 keer een korte tijd te brengen. Omdat wij uitgebreid aandacht besteden aan het kind dat went, kan er bij bijna volledige kindbezetting op de groep maar één kind tegelijk wennen. Als de groep niet volledig bezet is, bijvoorbeeld bij opening van een nieuwe groep, kan hiervan worden afgeweken.

Wennen op de volgende groep

Wanneer een kind naar de peutergroep gaat of 4 jaar wordt en naar de BSO mag, mag het kind ook wennen op de nieuwe groep. Verstandig is dat het kind minimaal één keer gaat spelen en eten op de nieuwe groep, maar bij voorkeur gaat een kind minimaal 3x wennen op de andere groep. 2 à 3 weken vóór de overgangsdatum wordt het wennen ingang gezet.

(Pedagogisch) handelen tijdens wenperiode

Het doel van de wenperiode is dat het kind zich veilig voelt in de nieuwe situatie en zich vrij gaat voelen om zich in de groep te voegen, te spelen en zich te ontwikkelen. Naast de opbouw in de tijd op de groep, is het begeleiden van de nieuwe kinderen van belang. Concreet betekent dit dat naast het pedagogisch handelen beschreven in het beleidsplan:

- de andere kinderen op de hoogte gebracht zijn van de komst van het nieuwe kind;
- het mandje/bakje/tasje voor persoonlijke spulletjes klaar staat;
- het kind wordt voorgesteld in de groep en de andere kinderen die dat kunnen en willen, mogen aan het nieuwe kind vertellen hoe de dag verloopt, wat de afspraken zijn e.d.;
- wij tijdens de wenperiode continu contact houden met het kind. Zo zitten wij naast of dichtbij het wen-kind en zorgen voor oogcontact en positieve, bemoedigende woorden;
- wij het kind begeleiden tijdens vrij spel, wij gaan samen met het kind de ruimte verkennen en laten zien wat het waar kan doen.

2.7 Slaaprituelen

Door de kinderen bewust steeds op dezelfde manier naar bed te brengen, wordt het slapen voorspelbaar en bekend, wat bijdraagt aan een gevoel van veiligheid bij de kinderen. De kinderen hebben zoveel als mogelijk een eigen bedje en dragen hun eigen slaapzak, wat ook bijdraagt aan een gevoel van veiligheid.

Naast het binnen slapen in de slaapkamers op de groep, biedt de Knuffelbeer de mogelijkheid om kinderen buiten te laten slapen. De ervaring heeft geleerd dat buiten slapen gezond is voor kinderen. Een kind ademt de frisse buitenlucht in wat goed is voor de longen. Tevens wordt er weerstand opgebouwd door de opname van vitamine D, die onder invloed van zonlicht in het lichaam wordt aangemaakt.

Wanneer een ouder het goed vindt dat hun kind buiten slaapt vragen we om ze het formulier "toestemming buiten slapen" te ondertekenen.

Alle kinderen volgen hun eigen slaapritme, tenzij de ouders anders aangeven. De kinderen die rond de 2 jaar zijn zullen meer meegaan in het vaste slaapritme van de peuter. Kinderen tot 2 jaar slapen in een slaapzak met eventueel een dekentje.

Het komt regelmatig voor dat kleine baby's hun slaapje doen in een schommelstoeltje of box. Dit is vooral fijn voor baby's die moeilijk in slaap komen. Wat betreft het schommelstoeltje houden wij ons vast aan de regel dat het kind niet te lang in de schommelstoel mag zitten i.v.m. de eventuele scheefgroei van het ruggetje. Zie hiervoor ook het protocol 'veilig slapen'.

De kinderen tot 2 - 4 jaar zullen slapen in een slaapzak. De peuters mogen indien zij dit gebruiken hun speen en knuffel zelf uit hun mandje pakken en dit mee naar bed nemen. De kinderen worden met een aai over de bol of een knuffel van de PM-er in bed gelegd.

Slaapproblemen

Er zijn makkelijke en moeilijke slapers. Niet alle kinderen slapen tegelijk. Er zijn bijvoorbeeld kinderen die altijd even huilen bij het inslapen. Je kunt zo'n kindje wat eerder in bed leggen zodat het slaapt als de andere kinderen in bed worden gelegd. Wij laten het kind niet langer dan 10 minuten huilen.

Afbouwen van middagdutje

Door goed naar een kind te kijken kunnen leidsters erachter komen hoeveel slaap een kind nodig heeft. Dit kan ook op aanvraag van de ouder. Als blijkt dat het tijdens de vaste slaapmomenten de slaap niet meer pakt, zal er een gesprek plaats vinden met de ouders waarin de PM-er samen met de ouder een afbouwschema bespreekt. Vaak gaat het kind vervolgens later dan de andere kinderen naar bed.

2.7.1 Speciale slaapgewoontes

Buikslapen

Bij de Knuffelbeer zullen de baby's nooit op eigen initiatief van de PM-er op de buik worden neergelegd tijdens het slapen. Dit i.v.m. een grotere kans op wiegendood.

Wanneer de ouder aangeeft dat het kindje op de buik moet worden neergelegd tijdens het slapen, dan dient de ouder hiervoor een toestemmingsformulier te ondertekenen. Indien de ouder dit niet wil, zullen wij het kindje te allen tijde op de rug laten slapen. Zie ook protocol 'veilig slapen'.

Inbakeren

Het kan zijn dat een kindje tijdens de slaap moet worden ingebakerd. Ook dit gaat op initiatief van de ouder. Voor het inbakeren geldt eveneens de regel dat de ouder een toestemmingsformulier ondertekent, daarna wordt er pas echt gestart met inbakeren. De ouder is hierbij verplicht aan de PM-er voor te doen op welke manier het inbakeren gewenst is bij het kind. Zie ook protocol 'veilig slapen'.

Slapen in de kinderwagen

Bij de Knuffelbeer zijn baby's al welkom vanaf 10 weken. De jongste baby's hebben nog veel baat bij geborgenheid. Een ledikantje erg groot aanvoelen voor een baby. De kleinste kindjes laten we dan ook slapen in een kinderwagen. De kinderwagen geeft ze een geborgen gevoel omdat het kleiner is dan een ledikantje. Ze slapen op de groep, zodat we het kindje goed in de gaten kunnen houden. Wanneer een baby zelfstandig kan draaien mag hij niet meer in de kinderwagen slapen, maar wordt dan in een bedje gelegd.

Belangrijk is dat een kind zich ook tijdens de slaapmomenten veilig en thuis voelt bij de Knuffelbeer. Hierbij spelen een duidelijke structuur, vaste rituelen een belangrijke rol. Wanneer het kind zich veilig en prettig voelt, durft het zich ook zonder problemen aan de slaap over te geven, om daarna weer heerlijk uitgerust wakker te worden en verder te gaan met de dagelijkse gang van zaken.

Regels die wij hanteren met betrekking op slapen:

- geen sieraden tijdens het slapen i.v.m. de veiligheid;
- geen knuffels met losse onderdelen (verstikkingsgevaar);
- geen kussen (verstikkingsgevaar);
- slapen in een slaapzak (3+ slaapt onder een dekentje);
- kinderen die kunnen staan, slapen in een onderste bed of ledikant;
- slaapkamers dagelijks ventileren;
- PM-ers checken om de 15 minuten de slaapkamers;
- inbakeren alleen wanneer het formulier is ondertekend door de ouder;
- buikslapen alleen wanneer het formulier is ondertekend door de ouder;
- buiten slapen alleen wanneer het formulier is ondertekend door de ouder;
- verschonen van beddengoed 1x per week en bij wisseling van bed in geval van delen met andere kinderen;
- elk kind heeft een eigen hydrofiele luier en slaapt in een eigen slaapzak;
- kinderen huilen niet langer dan 10 minuten.

2.8 Activiteiten

Het algemene doel van een activiteit is om gezamenlijk en spelenderwijs de ontwikkeling van het kind te stimuleren.

Afspraken en rituelen rondom vrij spel en activiteiten

Op meerdere momenten per dag zijn er vrij spel momenten. Tijdens een vrij spel moment mogen de kinderen zelf iets uitkiezen om mee te spelen of te gaan doen. Zo leren zij zelf een keuze te maken. Hierbij worden de kinderen gestimuleerd om verschillende soorten speelgoed uit te kiezen zodat er meerdere ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd.

Hierbij hebben we verschillende afspraken:

- samen spelen, samen delen, samen opruimen;
- elkaar geen pijn doen, voor groot en klein zullen wij aardig zijn;
- zorgvuldig omgaan met elkaar, het speelgoed en de ruimte;
- eerst opruimen voordat je met iets anders gaat spelen, zo leren de kinderen netjes om te gaan met spullen. Dit geldt voor puzzels en speelgoed met losse onderdelen, niet voor de speelhoeken;
- speelgoed compleet terug zetten, hoeken inrichten. Samen opruimen van de hoeken en het speelgoed, zo leren de kinderen ook iets voor een ander op te ruimen;
- de kinderen stimuleren om minimaal 5 minuten met iets te spelen. Dat wil zeggen kinderen begeleiden in hun spel en suggesties geven om verder te kunnen. Zo probeert de PM-er meer uit een situatie te halen;
- kinderen mogen zelf de keuze maken waarmee zij willen spelen. Gaan zij met iets anders spelen, dan is de afspraak dat zij eerst het andere opruimen. Kinderen leren op deze manier verantwoordelijkheden te nemen;
- kinderen spelen niet zonder toezicht in de groep of centrale hal;
- elkaar aanspreken op gewone toon, naar elkaar toe lopen, vragen om iets, niet afpakken, niet schelden;
- naar elkaar luisteren;
- sorry, alsjeblief en dankjewel zeggen;

- geen gewelddadig spel (schieten);
- rollenspellen indien nodig begeleiden (politie, cowboy, dief, boze heks).

Het activiteitenprogramma heeft een jaarplanning. Elke maand werken wij aan een nieuw thema.

Uitvoering

De activiteiten worden gezamenlijk voorbereid door de PM-ers. Op een jaarplanning worden de thema's aangegeven waarbinnen de activiteiten gaan plaatsvinden. Hierin worden alle verschillende gebieden van activiteiten behandeld. Door het aanbieden van verschillende activiteiten komen verschillende ontwikkelingsgebieden aan bod. We hebben de activiteiten onderverdeeld in een aantal groepen:

- creatieve activiteiten: werken met kosteloos materiaal, kleien, papier-maché;
- zintuiglijke activiteiten: koekjes bakken, bereiden van eten;
- muzikale activiteiten: muziek maken met instrumenten, dansen, zingen;
- motorische activiteiten: parkwandeling (zoeken van bladeren, stokjes, bloemen etc.), buiten spelen met andere materialen, parcours in de zaal van het wijkgebouw;
- sociaal-emotionele activiteiten: poppenkast zowel door leiding als de kinderen, het gebruiken van pluche handpoppen tijdens kringgesprek, picknicken, kringspel, gezelschapspelletjes;
- taalactiviteit: voorlezen met aansluitend lied, versje, of spel, benoemen van voorwerpen tijdens uitstapje naar buiten, liedjes zingen.

In het activiteitenprogramma komt iedere soort activiteit maximaal 2 keer per week voor. Alleen taalactiviteiten worden dagelijks gedaan. De activiteiten worden afgestemd op de leeftijd van het kind. Als blijkt dat een kind de activiteit nog te lastig vindt, dan begeleidt de PM-er het kind of vraagt of een ander kind kan helpen. Wanneer blijkt dat een kind de activiteit te makkelijk vindt, zorgt de PM-er voor een uitdagend alternatief.

De ontwikkelingsgebieden die aan bod komen sluiten aan bij de gebieden genoemd in het pedagogisch beleid van Kinderopvang de Knuffelbeer:

1. ontwikkeling van zelfstandigheid en omgevingsbewustzijn;
2. sociaal-emotionele ontwikkeling;
3. spelontwikkeling;
4. taalontwikkeling;
5. grove en fijne motorische ontwikkeling;
6. cognitieve ontwikkeling.

2.9 Samenvoegen/cluseren

Iedere groep heeft een groepsruimte. Naast deze groepsruimte zit een andere groepsruimte van de Knuffelbeer. Deze groepen werken nauw met elkaar samen. Kinderen kennen de PM-ers en de kinderen van de andere groepen goed.

Naast de eigen stamgroep kunnen de kinderen aan het einde van de dag ook op de naastgelegen groep spelen. Na 17.00 voegen de KDV- en BSO-groep vaak samen. Kinderen vinden het dan fijn om samen met hun broertjes/zusjes de dag af te sluiten. We vragen hiervoor toestemming van de ouders middels het toestemmingsformulier 'cluseren van groepen'.

2.10 Normen en waarden gevoelige onderwerpen

Hieronder worden een aantal onderwerpen besproken die (normen en waarden) gevoelig zijn en waarover wij afspraken hebben gemaakt, zodat wij allen dezelfde richtlijnen hanteren en er geen misverstanden over kunnen ontstaan.

Taalgebruik en taalontwikkeling algemeen

Er wordt bij de Knuffelbeer Nederlands en Fries gesproken met de kinderen. Er wordt van de PM-ers verwacht dat zij de taal correct spreken. Als een kind bijvoorbeeld zegt: "Ik heb auw in mijn buik" reageren wij erop door te zeggen: "Heb je pijn in je buik?" Wij corrigeren op een natuurlijk manier de taal. Wij gaan niet mee in dezelfde kinderlijke woorden ("Oh, waar heb je auw?"). Als een kind ons niet begrijpt, herhalen wij wel het kinderlijke woord, maar voegen direct het goede woord eraan toe ("Waar heb je auw? Daar, heb je daar pijn?").

Tijdens diverse activiteiten wordt ook aandacht gegeven aan de taalontwikkeling. Door veel en goed met de kinderen te spreken, zingen en voor te lezen wordt de taalontwikkeling gestimuleerd. De kinderen horen dan veel taal. Op de Knuffelbeer wordt niet gescholden en geschreeuwd, dit geldt natuurlijk voor de groepsleiding maar is ook een regel voor de kinderen. Kinderen worden altijd aangesproken op taalgebruik dat anderen kan kwetsen of anderszins niet aan de algemeen geldende normen voldoet (basisdoel 1, 3, 4).

Wij gebruiken de taal ook om normen en waarden door te geven. Zo leren wij kinderen dingen op een plezierige wijze aan anderen te vragen. Wij zeggen alsjeblieft en dankjewel. Er wordt netjes naar anderen gesproken ("Wil je dat even pakken?" i.p.v. "Pak dat" en "Mag ik alsjeblieft?" i.p.v. "Ik wil").

Pesten

Bij gedrag wat niet genegeerd kan en mag worden, zoals plagen, pesten, buitensluiten of elkaar pijn doen, wordt er door de PM-er ingegrepen. Geduldig en vriendelijk, maar wel duidelijk wordt uitgelegd waarom iets niet mag. Bij herhaling of extreem gedrag wordt het kind even apart gezet op bijvoorbeeld een bankje. De sociale houding die het kind geleerd wordt, komt overeen met zijn leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Peuters en dreumesen kunnen elkaar enorm dwars zitten. Regelmatig valt te zien dat ze elkaars speelgoed afpakken, elkaar aan de haren trekken en proberen elkaar te raken met houten blokken. Zoals kinderen alles moeten leren, moeten ze ook leren om met andere kinderen om te gaan. Af en toe ruzie, vechten om speelgoed hoort daarbij. Jonge kinderen kunnen zich nog niet verplaatsen in de gevoelens van een ander. Zij zijn meestal sterk op zichzelf gericht. Als ze een pop willen hebben die net wordt vastgehouden door een ander kind, willen ze deze pop pakken. Dat het andere kind dat niet zo leuk vindt, hebben ze niet in de gaten. Rond hun derde jaar beginnen veel kinderen door te krijgen hoe ze contact moeten leggen met andere kinderen. Ze merken dat het beter werkt om iets aan een ander kind te vragen dan om het meteen om te duwen. Sommige kinderen doen er lang over om te leren hoe ze met andere kinderen om kunnen gaan. Kinderen leren het meeste van de oplossingen die ze zelf uitvinden. Dat geldt ook bij het oplossen van ruzies. Het is daarom niet verstandig om kinderruzies meteen te stoppen of de kinderen een kant en klare oplossing aan te bieden. Het helpt wel om kinderen steun te geven als ze er zelf niet uitkomen. Een voorstel om om de beurt met de pop te spelen of samen met alle poppen te spelen, kan kinderen helpen bij het oplossen van hun ruzie om de pop.

Ruzies tussen kinderen van deze leeftijd vallen niet onder het begrip pesten. Bij pesten zijn het steeds dezelfde kinderen die het slachtoffer zijn. Bij kinderen onder de vier jaar speelt dit zelden een rol.

Seksualiteit en intimiteit

Omdat seksualiteit en intimiteit nogal waarde- en cultuurgebonden is, hebben wij hierover afspraken gemaakt. Bij de intake wordt aan ouders verteld hoe wij hierover denken en welke afspraken wij hebben. Ouders wordt de gelegenheid gegeven hun mening te geven. Als deze heel afwijkend is, worden er gerichte afspraken gemaakt.

Hieronder wordt kort de seksuele ontwikkeling beschreven en vervolgens worden onze afspraken over intimiteit, taalgebruik, verkleden, toiletbezoek, voortplanting en zindelijkheid beschreven.

Ontwikkeling

Vanaf een paar maanden oud wordt een kind zich al bewust van het eigen lichaam. Het begint met het ontdekken van handen, voeten en wat je ermee kan, maar op een gegeven moment komen ook andere lichaamsdelen aan bod. Dat is natuurlijk nog heel onschuldig maar het is wel belangrijk hoe ermee wordt omgegaan.

De seksuele ontwikkeling bij kinderen kent verschillende fases met verschillende kenmerken:

Kinderen 0 - 2 jaar

- worden egocentrisch geboren, zijn gericht op lustbevrediging (drinken, aandacht);
- ontdekken hun eigen lichaam en geslachtsorganen;
- worden graag geknuffeld.

Kinderen 2 - 4 jaar

- worden zich meer bewust van hun eigen lichaam;
- ontdekken de verschillen tussen man en vrouw;
- gaan spelenderwijs op ontdekking uit door bijv. te kijken bij leeftijdsgenootjes;
- hebben net als baby's veel behoefte aan lichamelijk contact.

Intimiteit

Op het KDV wordt er veel geknuffeld met de kinderen. Kinderen zitten op schoot, worden gedragen en natuurlijk verschoond.

Als kinderen nieuwsgierig worden naar hun eigen lichaam of van die van de andere kinderen en leidsters gaan wij daar zo normaal mogelijk mee om. Natuurlijk stellen wij wel grenzen om onszelf en de andere kinderen te beschermen tegen ongewenste intimiteiten.

Een paar voorbeelden:

- als een kind aan het masturberen is, straffen wij het niet af maar geven alternatieven en afleidingen;
- als kinderen de verschillen tussen jongens en meisjes gaan opmerken, bijvoorbeeld tijdens een wc bezoek, benoemen wij dit;
- als een kind de leidster aanraakt op intieme plekken, wordt benoemd dat dit niet fijn is. Tot 2,5 jaar leiden wij het kind af en benoemen wij het niet. Dit omdat wij ervan uitgaan dat kinderen op die leeftijd nog niet snappen hoe en wat;
- ook kinderen mogen het zeggen als ze een aanraking niet fijn vinden;
- kinderen mogen 'doktertje' spelen, broek/rok en T-shirt blijven aan;
- zontjes alleen op de wang.

Taalgebruik

Op de opvang worden er nette woorden gebruikt om de geslachtsdelen te benoemen. Wij hebben besloten om voor meisjes plasser te gebruiken en voor jongens piemel of plasser.

Als kinderen schelden of een vies woord zeggen benoemen wij het gevoel wat er achter zit en bieden een alternatief aan zoals: "Dat vind ik helemaal niet leuk dat jij dat zegt".

Ook de PM-ers letten op hun taalgebruik en gebruiken geen ongepaste woorden om de geslachtsdelen te benoemen.

Verkleeden

Als kinderen zich willen verkleeden, gebeurt dat altijd onder toezicht van een PM-er. Bij het aantrekken van verkleedkleden wordt in ieder geval altijd het ondergoed aangehouden, ook i.v.m. de hygiëne.

Als kinderen worden uitgetkleed om bijvoorbeeld naar bed te gaan, gebeurt dat zo veel mogelijk in de natte ruimte en niet in de 'open' groep.

In het kader van de vrije ontwikkeling en het ontwikkelingsgericht werken, maken wij geen onderscheid tussen jongens en meisjes met betrekking tot verkleeden. Jongens mogen prinsessenjurken aan en lippenstift/nagellak op en de meisjes mogen zich ook verkleeden als soldaat of piraat.

Jonge kinderen (tot 2,5 jaar) hebben nog geen besef van de verschillen tussen jongens en meisjes en kiezen dus niet bewust een 'echt jongens of meisjes spel', passend bij hun geslacht.

Toilet

Het toiletbezoek gebeurt op het KDV ook altijd onder begeleiding. De PM-er houdt in de gaten welk kind naar het toilet is en wie er hulp nodig heeft. Als een kind aangeeft liever alleen naar het toilet te gaan, gaat de PM-er uit de natte ruimte maar blijft wel in de buurt. Ook van kleine kinderen willen wij de privacy respecteren.

Voortplanting

Als kinderen met vragen komen over voortplanting, proberen we die, lettend op de leeftijd, zo goed en eerlijk mogelijk te beantwoorden. Met ouders bespreken we dat kinderen met vragen zitten en hoe dat in de thuissituatie is. Zo weten ouder en PM-er van elkaar waar het kind vragen over heeft en wat er verteld wordt. Ook hebben wij een leeftijdsgebonden boekje dat gaat over de voortplanting.

Zindelijkheidstraining

Met de leeftijd van 2.5-3 jaar beginnen de meeste kinderen met zindelijkheidstraining. Natuurlijk speelt het KDV daar ook een grote rol bij, zeker als kinderen meerdere dagen per week gebruik maken van de opvang. Een begin maken met de zindelijkheidstraining doen wij altijd in overleg met de ouder. Het is belangrijk dat er op de opvang op dezelfde manier mee wordt omgegaan als thuis.

Om kinderen te laten wennen aan het toilet of een potje worden ze er regelmatig opgezet. Ook zonder een resultaat is dat natuurlijk al heel leuk voor de meeste kinderen. Ze mogen het toilet doorspoelen zodat ze geen angst krijgen voor het geluid of 'het gat' waar alles in verdwijnt.

Er wordt regelmatig gevraagd of het kind naar het toilet moet, net zo lang tot ze zelf gaan merken wanneer ze moeten. Vanaf dat moment wordt de luier ook regelmatig afgedaan voor een bepaalde tijd. Net zo lang tot de kinderen zindelijk zijn.

Ongelukjes worden niet bestraft, het kind vindt het vaak zelf al vervelend genoeg. Vaak maken wij ook gebruik van een beloningssysteem in de vorm van stickers.

2.11 Verjaardagen en feesten

Wij vieren regelmatig feesten met de kinderen. Samen feestvieren legt de nadruk op het gevoel van verbondenheid met elkaar en de gezamenlijke vrolijkheid versterkt de onderlinge band. Het leuke van een feest is ook dat de dagelijkse gang van zaken onderbroken wordt. Bij feesten horen vaste gewoontes en gebruiken zoals versieringen, liedjes en muziek maken. Dit geeft de kinderen een gevoel van herkenning en verhoogt de sfeer.

Het vieren van een verjaardag is heel belangrijk. Wij besteden hier uitgebreid aandacht aan en de jarige staat volop in de belangstelling. Er is word een muts voor de jarige gemaakt, de muziekinstrumenten worden erbij gepakt en er wordt volop en luidkeels gezongen.

Voor richtlijnen over traktaties zie hoofdstuk 5.3 Trakteren.

2.12 Zieke kinderen

Ieder kind is wel eens ziek. Soms is het moeilijk om te beoordelen of je hem of haar thuis moet houden van de opvang. Kinderen kunnen plotseling ziek worden, maar ook snel weer opknappen. De mate van ziek zijn kan bij kinderen snel veranderen. Een hangerige, wat koortsige peuter kan na even slapen weer helemaal zijn opgeknapt. Maar een onschuldige verkoudheid kan snel verergeren. Reden genoeg om ziekte bij jonge kinderen serieus te nemen. Kinderen die ziek zijn hebben behoefte aan een rustige, vertrouwde omgeving waar ze de nodige aandacht en verzorging kunnen krijgen. Deze vinden ze het liefst thuis.

Bij de Knuffelbeer kan het kind niet goed meedoen met de groep en voor de leidsters is het soms onmogelijk om hun aandacht te verdelen tussen het zieke kind en de groep. Als het kind een besmettelijke aandoening heeft, kan ook de rest van de groep worden besmet. Dit is vervelend, maar kan niet altijd voorkomen worden. Sommige ziekten zijn immers al besmettelijk voordat er symptomen optreden. Toch is het ook regelmatig nodig dat kinderen met

bepaalde symptomen niet worden toegelaten tot de opvang. De reden hiervoor is dat het risico op verdere besmetting extra groot is door de volgende factoren:

- jonge kinderen spelen dicht op elkaar waardoor ziektekiemen makkelijk overgedragen worden;
- ze hebben nog geen begrip van hygiëne en steken bijvoorbeeld regelmatig speelgoed in hun mond;
- ze zijn extra vatbaar omdat ze tegen veel ziekten nog geen antistoffen hebben opgebouwd.

Wij volgen de adviezen en richtlijnen van de GGD op.

Als wij gedurende de dag constateren dat het kind ziek is, nemen wij contact op met de ouders en overleggen met hen. Het kan zijn dat we de ouder vragen het kind op te komen halen. Wij gaan uit van het standpunt dat een eventueel doktersbezoek door de ouders gedaan wordt, behoudens acute gevallen.

Pas wanneer het kind voldoende is uitgeziekt kan het weer naar de opvang. De periode van besmettelijkheid moet in ieder geval over zijn. Als het kind medicijnen gebruikt bij hervatting van de opvang bij de knuffelbeer, verwijzen wij naar het medicijnprotocol.

Het kan gebeuren dat het kind niet helemaal fit maar ook niet echt ziek is als het naar de opvang komt. Belangrijk is dat de ouder dit doorgeeft aan de PM-ers van de groep zodat zij het kind extra in de gaten kunnen houden en indien nodig contact met de ouder op kunnen nemen als het kind opgehaald moet worden.

Wij hanteren vooral het gedrag van het kind om de mate van ziek zijn te beoordelen, de hoogte van de temperatuur is niet altijd doorslaggevend. Als richtlijn kan worden aangehouden:

- wanneer de temperatuur lager dan 38,5 graden is, maar het kind functioneert niet naar behoren op de groep omdat het zich niet goed voelt, of
- wanneer de temperatuur hoger is dan 38,5 graden

dan moet het kind worden opgehaald. Er is altijd overleg met ouders over hoe met de situatie om te gaan. De verantwoordelijkheid ligt bij de ouders.

Medicijngebruik

In verband met allerlei wettelijke regelingen m.b.t. medisch handelen in de opvang hanteren wij de volgende regel:

In principe worden er bij de knuffelbeer geen medicijnen toegediend aan kinderen. Medicijnen toedienen, ook als deze vrij verkrijgbaar zijn, is sinds enige tijd volgens de wet BIG een eenvoudige medische handeling en mag alleen verricht worden na schriftelijke toestemming van de ouders. Als de leidsters medicijnen zouden toedienen aan kinderen zonder schriftelijke toestemming van de ouders, zijn zij strafbaar.

Op deze regel wordt een uitzondering gemaakt als het gaat om een medicijn:

- dat op doktersrecept is voorgeschreven;
- dat op naam van het kind staat en voorzien is van dosering;
- dat is voorzien van de originele bijsluiter en van recente datum is;
- dat toegediend moet worden binnen de tijd dat het kind binnen het kindercentrum is. Daar waar mogelijk wordt het medicijn toegediend door de ouder. Dit geldt bijvoorbeeld voor een medicijn dat 2 keer per dag en niet tijdsgebonden gegeven moet worden. In dat geval kunnen de ouders zelf het medicijn toedienen;
- dat in de originele verpakking zit;
- waarvoor de ouders toestemming hebben gegeven middels het invullen en ondertekenen van een formulier;
- indien het toedienen niet lukt, de ouder hiervan op de hoogte gesteld wordt.

2.13 Verzorging/hygiëne

Verzorging

De kinderen worden regelmatig gecontroleerd op vieze luiers. Er zijn vaste tijden voor het toiletbezoek, maar ook buiten deze tijden wordt het kind begeleid op het toilet. De kinderen wordt geleerd tijdens het eten niet naar het toilet te gaan. Het voorkomt heen en weer lopen en brengt regelmaat voor de onlangs zindelijk geworden kinderen. Na elk toiletbezoek worden de handen gewassen. Voor het ophalen van de kinderen worden de luiers van de kinderen nogmaals door de PM-er gecontroleerd.

Hygiëne

Iedere dag worden de slaapkamers en de groepsruimten van de kinderen gelucht en geventileerd. Het beddengoed van de kinderen wordt regelmatig (minimaal wekelijks) verschoond of bij het wisselen van kinderen. Indien een kind geen eigen slaapzak mee heeft, krijgen ze een slaapzak toegewezen van de Knuffelbeer, deze wordt wekelijks gewassen. We streven ernaar om een kindje zoveel mogelijk in hetzelfde bedje te laten slapen, zodat het kindje precies weet waar het aan toe is. Wij werken als het gaat om de verzorging en hygiëne volgens de hygiënecode voor kleine instellingen.

Veiligheid

Voor wat betreft de veiligheid van de accommodatie werken wij volgens de richtlijnen van GGD, kinderopvang de Knuffelbeer en de Arbo wetgeving. Daarnaast zorgen wij ervoor dat er een achterwacht is, dan wel een beheerder. Er is altijd meer dan één volwassene in het pand, mocht er toch iemand alleen starten of sluiten dan is de achterwacht beschikbaar.

Voor de veiligheid van het voedsel werken wij ook volgens de richtlijnen van kinderopvang de Knuffelbeer. Jaarlijks wordt een risico-inventarisatie gemaakt gericht op veiligheid binnen de locatie. Daarnaast vragen wij ouders een toestemmingsformulier te tekenen voor zaken die in verband met veiligheid extra aandacht behoeven:

- medicijngebruik;
- buikslapen van een baby;
- inbakeren van een baby;
- opvang op een andere groep dan de stamgroep.

Radio/tv

Het doel van het gebruik van radio/tv/tablet bij de Knuffelbeer is het stimuleren van de ontwikkeling.

Tegenwoordig zijn radio/tv/tablet niet meer weg te denken uit de maatschappij, ook de kinderen komen er veel mee in aanraking. Echter is het gebruik hiervan een belangrijk item. Radio, tv en tablets bieden hierbij vaak voor veel ouders en kinderen een uitkomst. Door op de juiste manier invulling te geven aan het gebruik van radio/tv/tablet willen we extra aandacht besteden aan de positieve invloed die deze elektronica kan hebben op (de verschillende ontwikkelingsgebieden van) kinderen.

Bij het gebruik van radio/tv/tablet bij de Knuffelbeer staan de volgende uitgangspunten centraal:

- het gaat uit van de ontwikkeling van jonge kinderen;
- het sluit aan bij de belevingswereld van kinderen;
- er komen onderwerpen aan bod die belangrijk zijn voor het kind;
- er komt geen geweld in voor;
- er wordt gewerkt met kleur en muziek;
- het heeft een rustige opbouw met herhaling;
- het stimuleert kinderen om activiteiten te ondernemen;
- het is, waar mogelijk, een aanvulling op een activiteit;
- de personages/karakters spreken de kinderen aan.

Hieronder worden regels, afspraken en rituelen beschreven omtrent het gebruik van radio, tv en tablet bij de Knuffelbeer.

Radiogebruik

De radio staat alleen gericht aan met kindvriendelijke muziek voor de kinderen met of we hebben de radio aan op een neutrale zender. We gebruiken geen radio tijdens het eten aangezien dit een moment van rust en samenzijn is, muziek leidt hierbij af.

Bij gerichte activiteiten wordt de radio gebruikt als aanvulling.

TV/tablet

Wij willen de TV en tablet educatief en/of sociaal en/of actief gebruiken en daarom zullen wij de duur van het kijken en spelen beperken. Wij volgen bij de keuze voor een film de adviezen van de Kijkwijzer. Denk aan schooltelevisieprogramma's.

Tijdens het gebruik van de TV op de opvang wordt nadrukkelijk rekening gehouden met bovengenoemde uitgangspunten. Op de opvang kijken wij alleen TV met bijzondere gelegenheden zoals bijvoorbeeld kerst, carnaval en dierendag. Of tussen de middag om even tot rust te komen. De TV is te allen tijde bewust een educatief of sociaal middel waarbij deze alleen wordt gebruikt in aansluiting op activiteiten.

Speelgoed

Kinderen mogen speelgoed meenemen van thuis, maar wij stimuleren dat niet. Wij nemen geen verantwoordelijkheid voor speelgoed dat kapot of zoekgeraakt is.

Wij willen zo min mogelijk gewelddadig speelgoed. Wij hebben wel ridderpakken en zwaarden om fantasiespel mee te spelen. Pistolen e.d. hebben wij niet en wij verzoeken ouders en kinderen om dit ook niet mee te nemen van thuis. Als kinderen gaan schieten met alternatieven, hebben wij de afspraak dat wij niet op mensen en dieren schieten.

2.14 Protocollen en plannen

Samenvattend werkt de Knuffelbeer met de volgende protocollen en plannen welke ook inzichtelijk zijn op alle groepen.

- calamiteiten- en ontruimingsplan;
- hygiënecode;
- Meldcode Kindermishandeling en Huiselijk geweld;
- pedagogisch beleidsplan;
- protocol veilig slapen;
- protocol vermissing;
- huishoudelijk reglement oudercommissie;
- veiligheid en gezondheid beleid.

Per groep worden risico-inventarisaties uitgevoerd voor het optimaliseren van veiligheid en gezondheid op het kinderdagverblijf.

Elke locatie heeft een locatie specifiek werkplan. Al deze boven genoemde protocollen en beleidsplannen zijn op te vragen bij Miranda.

3. Oudercontacten

3.1 Visie

Vanuit onze visie vinden wij het belangrijk dat ouders en de opvang (groepsleiding, eigenaar) goed contact hebben met elkaar.

Wij vinden het onze verantwoordelijkheid om aan de ouders kenbaar te maken hoe wij werken en om zo goed mogelijk af te stemmen op beide opvoedingsmilieus (thuis en op de opvang).

Daarnaast zijn wij van mening dat ouders ook een verantwoordelijkheid hebben om de organisatie in staat te stellen haar rol goed te kunnen uitoefenen.

Wij vragen ouders daarom:

- actief deel te nemen in de contacten over het kind met de groepsleiding;
- open te zijn over de thuissituatie en ontwikkelingen van het kind;
- bereikbaar te zijn in geval van calamiteiten of ziekte.

3.2 Oudercontacten

Hieronder wordt beschreven welke contactmomenten er tussen ouders en groepsleiding plaatsvinden. Van ouders verwachten wij dat zij actief deelnemen aan deze vormen van communicatie en contact.

Intakegesprek

Alle nieuwe ouders worden uitgenodigd voor een intakegesprek.

Hier wordt de basis gelegd voor het vertrouwen van de ouders in een goede opvang voor hun kind (leidraad). Er wordt informatie gegeven over kinderopvang de Knuffelbeer en over de groep waarin het kind word geplaatst.

Ouders wordt gevraagd informatie te geven over hun kind, zodat het voor ons mogelijk wordt om het kind zo goed mogelijk te begeleiden. Eventuele wenafspraken worden gemaakt.

Oudergesprekken / 10-minutengesprekken

Een keer per jaar vindt er een gesprek met ouders plaats over de ontwikkeling van hun kind. Als basis voor dit gesprek dienen de ingevulde lijsten van het kind volg systeem.

Op verzoek van ouders, de leidsters of de leidinggevende kan er altijd tussendoor een gesprek plaatsvinden als hieraan behoefte is.

Eindgesprek

Wanneer een kind de opvang verlaat, is er gelegenheid tot een eindgesprek of voor het invullen van een overdrachtsformulier. Naast het feit dat het voor ouders prettig is de afgelopen periode te evalueren, is het voor ons goed om ons beleid scherp te houden.

Breng- en haalcontacten

Aan het begin van de dag, als de kinderen gebracht worden, en aan het einde van de dag bij het ophalen, proberen de PM-ers tijd vrij te maken om met de ouders te praten over het kind en zijn belevenissen. Deze dagelijkse gesprekje tussen de ouders en de leidsters kunnen naar onze mening een grote bijdrage leveren aan de band tussen ouders en leidsters. De PM-ers proberen zo goed mogelijk hun aandacht en tijd te verdelen over de ouders. Soms kan dit weleens moeilijk zijn, bijvoorbeeld omdat er veel ouders tegelijk binnen komen of omdat de kinderen aandacht vragen. Voor kinderen zijn alle bijzonderheden zoals flessentijd, slaaptijd, hoeveel er is gegeten of gedronken of ze naar het toilet zijn geweest / een schone luier hebben gehad, etc. terug te lezen in Bitcare.

Het kan weleens voorkomen dat een andere persoon het kind komt halen en/of brengen. Het is belangrijk dat ouders dit van tevoren aangeven, zodat de groepsleiding hiervan op de hoogte is. Wij geven zonder bericht het kind niet mee. Wij zullen eerst de ouders contacten alvorens het mee te geven.

Ouderavonden

Minimaal eenmaal per jaar organiseren wij een ouderavond. Dit kan een avond zijn voor alle ouders of voor de ouders van een groep. De inhoud van deze avonden is zeer divers. Soms wordt er gekozen voor een opvoedingsthema. Een andere keer staat de gezelligheid centraal.

De onderwerpen voor ouderavonden worden aangedragen door zowel het team als de oudercommissie. De organisatie ligt bij het team en/of de oudercommissie.

Oudercommissie

In de oudercommissie zijn ouders van de verschillende groepen vertegenwoordigd. De oudercommissie vergadert ongeveer 4 maal per jaar. De eigenaar is hier alternerend bij aanwezig. Van de vergaderingen worden notulen gemaakt.

Doelstelling, bevoegdheden en samenstelling van de oudercommissie worden omschreven in het 'reglement van de oudercommissie'.

Schriftelijke informatie

Naast mondelinge informatie via de PM-ers ontvangen ouders ook regelmatig schriftelijke informatie van de Knuffelbeer. Eenmaal per maand komt er een nieuwsbrief uit. Hierin zal onder anderen groepsinformatie te lezen zijn en is er ruimte voor de oudercommissie om een stukje te schrijven.

3.3 Klachtenregeling

We willen graag dat elke ouder méér dan tevreden is over onze kinderopvang. Daar zetten we ons elke dag voor in. Heeft een ouder een opmerking, een wens, of juist een meningsverschil met een medewerker of een klacht? De eerste stap is dat dit besproken wordt met de medewerker om wie het gaat of met de leidinggevende.

Komt de ouder er niet uit in dat gesprek? Wil de ouder direct een klacht indienen? Of heeft de ouder juist een suggestie of wens die hij wil doorgeven? Dan vragen wij de ouder dit schriftelijk te doen via de mail: info@kdvdeknuffelbeer.nl.

Miranda zal uw vraag/klacht zorgvuldig opnemen en hiervoor zo nodig aanvullende informatie opvragen bij de ouder. De ouder wordt op de hoogte gesteld van de gang van zaken en welke stappen er worden ondernomen.

Miranda zorgt zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen 6 weken, voor een reactie/oplossing. Miranda zorgt ervoor dat dit schriftelijk teruggekoppeld wordt na een gesprek met de ouder. Tijdens dit gesprek zal ook een termijn worden gesteld waarbinnen de eventuele maatregelen naar aanleiding van de klacht/vraag zullen zijn gerealiseerd.

Het kan onverhoopt gebeuren dat de ouder niet tevreden is over de klachtafhandeling en behoefte heeft aan onafhankelijke en deskundige informatie en/of advies. Hiervoor kan de ouder terecht bij de Geschillencommissie Kinderopvang. <https://www.klachtenloket-kinderopvang.nl/ouders>

4. Volgen en stimuleren ontwikkeling kind

4.1 Mentorschap

Aan ieder kind wordt een mentor toegewezen. De mentor is een pedagogisch medewerker die werkt op de groep van het kind. De mentor is het aanspreekpunt voor de ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken.

Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind.

De ouders worden tijdens het intakegesprek op de hoogte gebracht wie de mentor van hun kind is. Dit is ook terug te vinden in Bitcare onder 'relaties'. Eventueel vervult de mentor ook een rol in het contact met andere professionals (met toestemming van de ouder(s)).

Omdat de mentor het kind goed moet leren kennen is het niet wenselijk regelmatig van mentor te wisselen. We zullen er daarom ook voor zorgen dat dit tot een minimum beperkt wordt.

In een aantal gevallen is overgang naar een andere mentor onvermijdelijk:

- in geval van een overeenkomstwijziging waarbij het kind op andere dagen komt dan dat de mentor aanwezig is;
- indien de mentor niet langer bij de Knuffelbeer werkzaam is.

4.2 Volgsysteem

Bij de Knuffelbeer werken we met het kindvolgsysteem van Bureau Educatief. In dit systeem wordt periodiek de ontwikkeling van het kind bijgehouden. Ouders worden minimaal 1 keer per jaar uitgenodigd voor een 10-minutengesprek.

In het 10-minutengesprek komen de volgende onderwerpen aan bod:

- het welbevinden van het kind op de groep;
- sociaal-emotionele ontwikkeling (gedrag/houding);
- motorische ontwikkeling;
- taal- en rekenontwikkeling;
- creativiteit;
- bijzonderheden.

Ouders worden in de gelegenheid gesteld zelf onderwerpen aan te dragen die ze graag willen bespreken tijdens het 10-minutengesprek. Het gesprek wordt gevoerd door de mentor en een andere PM-er. In het geval ouders niet kunnen op de dag of tijd dat ze zijn uitgenodigd, is er de mogelijkheid van avond te wisselen. Dan kan het zijn dat het gesprek wordt gevoerd door een andere pedagogisch medewerker dan de mentor. In dat geval vindt er vooraf een goede overdracht plaats tussen pedagogisch medewerker en mentor.

4.3 Overdracht van kinderdagverblijf naar basisschool (en buitenschoolse opvang)

Als het kind vier jaar wordt gaat het naar de basisschool. Om de overgang van kinderdagverblijf naar de basisschool zo soepel mogelijk te laten verlopen, werken we met een schriftelijke overdracht naar de basisschool en buitenschoolse opvang.

De pedagogisch medewerkers kennen het kind. In de overdracht naar de basisschool geven we informatie mee over de ontwikkeling van het kind. De overdracht bevat de ingevulde observatielijsten die door de jaren heen zijn ingevuld in het kindvolgsysteem. Hierin staan de belangrijkste zaken over de ontwikkeling van het kind op het gebied van taal, spel, motoriek en hoe het kind met anderen omgaat. Door inzage te krijgen in deze informatie kan de leerkracht in groep 1 van de basisschool ervoor zorgen dat het kind de juiste aandacht krijgt en dat het onderwijs aansluit bij wat het kind nodig heeft.

Het hele dossier wordt met de ouder(s) in een persoonlijk eindgesprek besproken. Tijdens dit gesprek kan de ouder nog dingen veranderen of toevoegen. Ook wordt toestemming gevraagd voor het delen van de overdracht met de basisschool en eventueel de buitenschoolse opvang van het kind. Indien de ouder bezwaar heeft tegen de overdracht wordt het document niet opgestuurd.

4.4 Ontwikkelingsachterstanden- of problemen

Observeren en volgen van de ontwikkeling en signaleren van problemen

Er bestaat altijd een kans dat er sprake is van afwijkingen in gedrag en houding van de kinderen. Het is de verantwoordelijkheid van de leiding om hier alert op te zijn en om actie te ondernemen. De pedagogisch medewerkers volgen de kinderen dagelijks. Als dingen opvallen in de ontwikkeling van het kind doorlopen we de volgende stappen:

1. bespreken van het gedrag door de PM-ers onderling
2. bespreken van het gedrag met het leidinggevende
3. bespreken van het gedrag met de ouders
4. indien er geen verandering is: uitgebreide observatie gedurende een langere periode
5. indien noodzakelijk: doorverwijzing voor professionele hulp

Bespreken van het gedrag

De pedagogisch medewerkers zijn voortdurend in contact met de groep en beoordelen het gedrag van de kinderen volgens normatieve waarden. Hierbij kijken zij naar de houding en het gedrag van het kind richting andere kinderen en de leiding. Ook observeren we spelgedrag. De PM-er maakt aantekeningen indien er sprake is van afwijkend gedrag. Observaties van problemen hebben uitsluitend betrekking op opvallend 'ander' gedrag of (zorgwekkende) achterstanden in de ontwikkeling. De observaties worden bewaard in een dossier.

Tijdens de gesprekken met de ouders dienen de observaties als leidraad.

Verschillende scenario's zijn mogelijk:

- de ouders herkennen het gedrag

Samen met de ouders wordt een plan van aanpak opgesteld.

- de ouders herkennen het gedrag niet

In dit geval vragen we de ouders om onze observaties in acht te nemen. Ook vragen we hen of ze een verklaring voor het gedrag hebben. In overleg met en na goedkeuring van de ouders stellen we een plan van aanpak op.

Na een maand wordt een evaluatiegesprek gepland. Hierin bespreken we de vorderingen. Eventueel wordt het plan van aanpak aangepast. Dit blijft zich herhalen tot het probleem is opgelost of tot één van beide partijen het gevoel heeft dat hulp van een instantie noodzakelijk is.

Doorverwijzen

Indien de pedagogisch medewerkers van mening zijn dat er professionele hulp noodzakelijk is, dan verwijzen we ouders door naar de noodzakelijke hulpverlening. Afhankelijk van het probleem zal dat zijn:

- het consultatiebureau;
- centrum voor Jeugd en Gezin;
- GGZ.

Na doorverwijzing blijft de Knuffelbeer te allen tijde betrokken. Indien nodig vindt samenwerking plaats tussen de betreffende instantie en de Knuffelbeer. In de meeste gevallen wordt door de instantie een plan van aanpak opgesteld. Vervolgens wordt deze besproken met de ouders en tot slot wordt het plan besproken in een gezamenlijk gesprek met de direct betrokkenen (kinderopvang, ouders en instantie). Regelmatig zal contact blijven tussen ouders, kinderopvang en instantie. Zij werken als het ware in een driehoeksverhouding samen waarbij iedereen altijd op de hoogte wordt gehouden van de laatste ontwikkelingen.

Vorbereiding en ondersteuning leidsters

Conform de geldende wet- en regelgeving voldoen de leidsters aan de opleidingseisen vastgesteld in de cao kinderopvang. Medewerkers worden periodiek bijgeschoold op zowel pedagogisch gebied als ook op hun vaardigheden m.b.t. communicatie, brandpreventie, ziekte, ongevallen, etc. Het pedagogisch handelen, de organisatie en uitvoering in de praktijk en de aansturing van dit alles zijn onderwerpen die in vergaderingen aan de orde komen. Met eventuele vragen kan ook de leiding terecht bij een van bovengenoemde instanties.

5. Voeding

5.1 Inleiding

Gezonde voeding vinden we bij de Knuffelbeer heel belangrijk. We bieden de kinderen bij de Knuffelbeer uitsluitend gezonde voeding aan. Het doel hiervan is het aanleren van een gezonde leefstijl. Hoe vroeger daarmee begonnen wordt, des te kleiner de kans op overgewicht later.

5.2 Gezonde voeding

Op verschillende momenten van de dag wordt bij kinderopvang de Knuffelbeer voeding aangeboden aan de kinderen. Die momenten zijn:

- 7.00: ontbijt
- 09.30: koekje + drinken
- 11.30: lunch met een beetje groente
- 15.00: fruit + drinken

Welke producten worden aangeboden tijdens welke momenten:

- brood;

Tijdens het middageten wordt er brood aangeboden. Dit brood komt van de Jumbo en wordt wekelijks vers geleverd.

- broodbeleg;

De verschillende soorten broodbeleg waaruit de kinderen mogen kiezen: verschillende soorten vleeswaren, kaas, smeerkaas en smeerworst, appelstroop, pindakaas of jam. Daarnaast mogen ze 1x per maaltijd chocopasta of (vruchten) hagel.

- fruit en groenten;

Alle soorten fruit worden aangeboden op de opvang. De verschillende soorten groenten die worden aangeboden zijn alle groenten die rauw gegeten kunnen worden.

- tussendoortjes;

Als tussendoortje kan gedacht worden aan: soepstengels, likkoekjes, lange vingers, rozijntjes, popcorn, rijstwafel of cracker.

- warme maaltijd;

Bij de Knuffelbeer is er ook de mogelijkheid om warm te eten. Ouders nemen het warme eten mee vanuit huis. Dit zetten wij in de koelkast. Dit bieden wij het kind aan tussen 17.00 en 18.00.

- drinken;

Het drinken dat we de kinderen aanbieden is: water, thee, melk of limonade/diksap.

5.3 Trakteren

Als een kind jarig is, mag het trakteren. Bij een traktatie gaat het vooral om het geven. Wat er gegeven wordt is op deze leeftijd nog niet belangrijk. Ook voor de kinderen die getrakteerd worden gaat het meer om het ontvangen dan om wat ze krijgen. Een traktatie kan dus bestaan uit een klein presentje zoals een mooi potlood, een bijzonder gummetje, een leuk versierde banaan, een doosje rozijntjes enz.

De verjaardag wordt met aandacht gevierd. Wij besteden aandacht aan de traktatie, laten de kinderen zien wat het is, stellen er vragen over, laten het kind zelf uitdelen en beginnen tegelijk met eten.

Bij de Knuffelbeer worden alleen gezonde traktaties gegeten. Als er snoep getrakteerd wordt, hanteren wij de regel dat de traktatie mee naar huis gaat. De PM-ers geven de jarige dan een alternatieve traktatie uit eigen kast om uit te delen aan de kinderen en gezamenlijk op te eten. De ouders kunnen dan thuis zelf bepalen of en wanneer het snoep aan het kind gegeven wordt. Dit geldt ook voor de eventuele traktatie bij een afscheid.

De PM-ers zijn altijd bereid met de ouders mee te denken over een traktatie.

5.4 Feestdagen

Tijdens feestdagen vinden wij het belangrijk dat kinderen leren dat je in de basis gezond moet eten, maar dat af en toe iets lekkers heus wel mag. Bij bijzondere gelegenheden zoals Pasen, Sinterklaas of Kerst bieden wij ook 'ongezonde' voeding aan. Daarbij moet worden gedacht aan chocomel, fristi, een chipje etc. Het aanbieden van deze voeding wordt beperkt tot bijzondere gelegenheden en zal enkel een aantal keer per jaar voorkomen.

Bijlage 1 – Sensitief-responsief handelen

Communicatie met de kinderen:

- aandacht geven is verbinding maken is dus ook communiceren;
- positieve aandacht/benadering is cruciaal in de kinderopvang (1x nee = 2x ja)
- door sensitief-responsief te werken benader je kinderen positief en naar behoefte.

Sensitief-responsief werken doe je door:

- **geven van emotionele ondersteuning;**

Emotionele ondersteuning geef je door betrokken te zijn bij wat het kind voelt, ervaart en meemaakt en door snel en adequaat te reageren op de signalen van het kind. Zo leert het kind dat zijn signalen en initiatieven worden opgemerkt, dat het serieus genomen wordt en het voorspelbare en (doorgaans) positieve reacties van de leidster krijgt. Het kind krijgt hierdoor het gevoel de moeite waard te zijn, ontwikkelt een gevoel van acceptatie en waardering, krijgt zelfvertrouwen en vertrouwen in anderen.

- **respect tonen voor eigenheid en de autonomie van het kind;**

Als leidster toon je respect voor de eigenheid door bij elk kind oog te hebben en begrip te tonen voor zijn of haar eigenaardigheden, talenten en voorkeuren. Daarnaast moet je kinderen ondersteunen in hun drang naar zelfstandigheid en ze de ruimte geven de wereld te ontdekken en zo veel mogelijk zelf te doen.

- **grenzen stellen en structuur bieden;**

Door een duidelijke dagindeling, vaste gewoontes en rituelen creëer je voor de kinderen houvast en een voorspelbare omgeving, waarin de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen. Daarnaast stel je grenzen en biedt je structuur door het opstellen en afspreken van (groeps)regels, waardoor de kinderen met elkaar leren omgaan en socialiseren. De groepsleiding moet bovenstaande op elkaar afstemmen om tot een consequente en heldere benadering van de kinderen te komen die de kinderen voorspelbaarheid, veiligheid en vertrouwen biedt.

- **geven van informatie en uitleg;**

Informatie en uitleg geven doe je door bijv. voorlezen, vertellen wat hoort en mag en vertellen hoe iets in elkaar zit. Hiermee ondersteun en stimuleer je de nieuwsgierigheid en de ontwikkelingsdrang van kinderen. Daarnaast krijgt het kind meer vat op gevoelens, indrukken en gedachten door te verwoorden wat jij ziet en doet en te helpen verwoorden wat het kind ziet en doet.

Deze professionele basishouding leidt ertoe dat je kunt omgaan met kinderen op een positieve manier. Kinderen krijgen het gevoel dat zij serieus genomen worden en dat er naar hen geluisterd wordt. Kinderen worden aangesproken op de behoefte die achter het gedrag ligt, waardoor zij het gevoel krijgen begrepen te worden.

Met de basishouding in je achterhoofd kan jij je gemakkelijker inleven in het kind en de behoeften ontdekken. Daarbij benader je kinderen positief en geeft het jezelf een beter gevoel omdat je minder vaak het gevoel hebt politieagent te zijn. Bovendien geeft het je houvast om ouders uitleg te geven over de manier waarop je kinderen benaderd hebt.

D.m.v. duidelijke en eenduidige afspraken t.a.v. het pedagogisch handelen creëer je structuur, regelmaat en ritme op het kindercentrum. Op deze manier kan een kind zich veilig en vertrouwd ontwikkelen. Daarbij is het belangrijk stil te staan bij en in te spelen op de eigenheid, autonomie en ontwikkelingsdrang van een kind. In een omgeving waar afspraken goed op elkaar zijn afgestemd, kun je inspelen op deze behoefte en creëer je een omgeving waarin ieder kind zich kan ontplooien.

Voorbeelden van sensitief-responsief per leeftijdscategorie zijn hieronder weergegeven:

0-1 jaar

Kenmerk: emotionele ondersteuning

Een kind ligt op een kleed te spelen met een babygym. Hij kijkt naar alles wat beweegt en luistert naar de geluiden die uit de speelgoedjes komen. De groepsleiding neemt plaats bij het kind.

Samen ervaren ze de geluiden en bewegingen en de leiding reageert op de signalen die het kind hierbij geeft. Zo leert het kind dat zijn signalen en initiatieven worden opgemerkt en dat het positieve reacties krijgt. Door op deze manier betrokken te zijn bij wat het kind voelt geef je het emotionele ondersteuning en ontwikkelt het kind het gevoel van acceptatie, waardering en (zelf)vertrouwen.

1-2 jaar

Kenmerk: autonomie en eigenheid

Een kind is in de groep bezig met voorzichtige eerste stapjes om te leren lopen. De groepsleiding reageert op het kind en moedigt het kind op een enthousiaste wijze aan. Op deze manier toon je respect en begrip voor het talent van het kind. Je ondersteunt het kind hierbij d.m.v. de aanmoediging waardoor de zelfstandigheid wordt gestimuleerd en groeit.

2-3 jaar

Kenmerk: grenzen en structuur

Een kind is met autootjes aan het spelen en gaat hier helemaal in op. Hij gebruikt hierbij de gehele groep inclusief het bouwwerk van andere kinderen als weg waar het autootje op mag rijden. De leiding benadert het kind positief dat hij fijn met het autootje aan het spelen is. Ze biedt hem een alternatief aan door de auto-mat te pakken en benoemt dat het autootje daar op mag gaan rijden. Hiermee stel je grenzen en geef je structuur. Je geeft een heldere benadering aan het kind (en de andere kinderen) die het kind veiligheid en vertrouwen biedt.

3-4 jaar

Kenmerk: informatie en uitleg

Een kind van net 3 jaar gaat naar het toilet en blijft erg lang weg. Wanneer de leiding gaat kijken, is het kind met het zeppompje aan het spelen. Het zeppompje is inmiddels leeg en de zeep ligt in de wasbak. De leiding gaat naar het kind toe en vertelt, op ooghoogte, aan het kind dat het zeppompje er staat om na het plassen je handen schoon te maken. Ze legt uit dat bij het plassen je handjes vies kunnen worden en dat het de bedoeling is dat iedereen zijn handen daarna met water en zeep wast. Ze laat zien dat één druk op het pompje een druppel zeep geeft en dat dit genoeg is om één keer je handen te wassen. Daarnaast legt ze uit dat er dan genoeg zeep over blijft voor alle andere kinderen die hun handjes na het plassen nog moeten wassen. Even afdrogen en ze geeft het kind een handje om weer samen naar de groep te gaan.

Door informatie en uitleg te geven laat je het kind zien hoe het hoort. Hiermee ondersteun en stimuleer je de nieuwsgierigheid en de ontwikkelingsdrang van kinderen. Daarnaast krijgt het kind meer vat op gevoelens, indrukken en gedachten door te verwoorden wat je als leiding ziet en doet en te helpen verwoorden wat het kind ziet en doet.

Kinderziektes

Op een kinderdagverblijf zijn veel kinderen en het is dan ook vaak zo dat als 1 ziek is de ander ook snel ziek zal worden.

Veel voorkomende kinderziektes :

Koorts bij baby's	de meeste kinderziektes gaan gepaard met koorts. Het is ongevaarlijk, maar je moet het wel in de gaten houden.
Koorts bij kinderen	kinderen tot vier jaar hebben relatief vaak en snel koorts. Dit kan geen kwaad, het is een normale reactie op een infectie.
Griep	ook griep wordt veroorzaakt door een virus. Je kind is verkouden, hangerig en heeft last van hoofdpijn, spierpijn en een zere keel.
Verkoudheid:	een verkoudheid is een ontsteking van het slijmvlies in de neus-/keelholte. Het wordt vaak verward met griep, maar 'echte' griep is toch echt iets anders.
Oorontsteking:	heeft je kind last van zijn oren, dan kan het oorontsteking zijn. Het is een ontsteking van het middenoor waar je kind flink ziek van kan zijn.
Keelontsteking	keelpijn hoort meestal bij verkoudheid. Heeft je kind ook koorts en voelt hij zich beroerd, dan kan het een keelontsteking zijn. Dit gaat meestal vanzelf weer over.
Longontsteking	bij een longontsteking zit er een infectie in de longen. Als je denkt dat je baby een longontsteking heeft, moet je zo snel mogelijk de huisarts inschakelen.
Hooikoorts:	moet jouw kind veel niezen in het voorjaar en in de zomer, dan heeft hij misschien last van hooikoorts. Dit is een allergische reactie die een ontsteking van de neus en ogen veroorzaakt.
Spruw:	Een infectie van het mondslijmvlies die wordt veroorzaakt door een gist (een soort schimmel). Het is een van de meestvoorkomende <u>babykwaaltjes</u> .
Eczeem:	baby's en kinderen kunnen op jonge leeftijd last krijgen van deze huidaandoening. Het zorgt voor een gevoelige en droge huid.
Diarree:	een kind met diarree moet voldoende blijven drinken. Je baby heeft diarree als zijn ontlasting waterdun is en als hij vaker poept dan anders.

Kinderziektes veroorzaakt door een bacterie:

Roodvonk:	roodvonk is een vlekjesziekte, maar anders dan bij waterpokken wordt roodvonk door een bacteriële infectie veroorzaakt. Vooral kleuters zijn vatbaar voor roodvonk.
Difterie	difterie is een ernstige en besmettelijke ziekte, maar komt amper meer voor omdat ertegen wordt gevaccineerd.
Hersenvliesontsteking	hersenvliesontsteking is een ernstige aandoening. De verschijnselen lijken in eerste instantie op die van een griepje.
Kinkhoest	ook tegen kinkhoest wordt ingeënt, maar niet voor alle varianten van de ziekte is een vaccin beschikbaar. Kinderen met kinkhoest hebben last van een nare hoest die weken kan aanhouden.
Krentenbaard	hoewel deze ontsteking van de huid onschuldig is, is het geen pretje en erg besmettelijk. Het veroorzaakt rode vlekken en bultjes in het gezicht.
Meningokokken A, C, W en Y:	infectie met meningokokken kan op alle leeftijden voorkomen, maar extra vatbaar zijn kinderen tot 4 jaar en jonge mensen tussen de 14 en 25 jaar. Een meningokokken infectie kan hersenvliesontsteking en bloedvergiftiging veroorzaken als de bacterie in de bloedbaan of het zenuwstelsel terechtkomt. Zelfs bij een snelle en adequate behandeling kan de ziekte binnen 24 tot 48 uur fataal zijn.

Kinderziektes veroorzaakt door een virus:

Waterpokken:	heeft je kind waterpokken, dan krijgt hij jeukende vlekjes en blaasjes over zijn hele lijf. De waterpokken zijn erg besmettelijk. Als het heerst op het kinderdagverblijf van je kind, is de kans groot dat hij het ook krijgt.
Vijfde ziekte:	de vijfde ziekte is onschuldig. De meeste kinderen worden er hooguit een beetje hangerig van.
Zesde ziekte:	dit is de meestvoorkomende vlekjesziekte bij kinderen onder de twee jaar. Vooral in de winter en het voorjaar vinden veel besmettingen plaats.
Rodehond:	voor kinderen is dit een onschuldige infectieziekte, maar voor zwangere vrouwen is rodehond gevaarlijk.
Bof:	van bof kan je kind flink ziek worden. Typisch kenmerk van deze kinderziekte zijn de dikke 'hamsterwangen' die patiëntjes ervan krijgen.
Hand-, voet- en mondziekte:	dit is een besmettelijke ziekte waar kinderen (en ook volwassenen!) veel last van kunnen hebben. Je kind krijgt er blaasjes van in zijn mond en op zijn handen en voeten.
Pseudokroep:	een ontsteking aan de luchtwegen die voorkomt bij kinderen van één tot drie jaar, die samengaat met een luide blafhoest.
Rotavirus:	vooral kinderen van zes maanden tot twee jaar oud hebben last van deze infectie. Het veroorzaakt een ontsteking van de maag en darmen. Je kind kan daardoor last hebben van koorts, misselijkheid, overgeven en/of diarree.
Mazelen:	vroeger kreeg bijna ieder kind deze vlekjesziekte. Nu maakt het mazelenvaccin deel uit van het Rijksvaccinatieprogramma, maar af en toe breekt er in Nederland nog een epidemie uit
Polio:	in eerste instantie lijkt polio op een griep, maar er is een risico op hersenvliesontsteking en verlamming. Daarom worden kinderen in Nederland ertegen ingeënt.
Hepatitis B:	dit is een van de meestvoorkomende leverziektes. Alle pasgeboren baby's worden tegen deze besmettelijke virusinfectie ingeënt, waardoor de ziekte hier relatief weinig voorkomt.
RS-virus:	het RS-virus is een besmettelijk virus, dat lijkt op 'gewone' griep. Elk jaar worden er heel wat baby's en kinderen mee besmet. Meestal gaat het vanzelf over, maar zeker voor baby's kan het RS-virus erg gevaarlijk zijn.

Achtergrond van de Knuffelbeer

Op 16 November 2015 was de eerste dag van Kinderopvang de Knuffelbeer in verpleeghuis Anna Schotanus.

De Knuffelbeer is opgericht door Miranda Wuring

Het verhaal van Miranda

Het werken met kinderen is altijd al mijn passie geweest. Na een aantal jaar ervaring bij een grote kinderopvang organisatie ben ik begonnen als gastouder. Wat was dat leuk! Ik had zoveel extra tijd voor de kinderen. Ik zag de kinderen opgroeien en er ontstond een hechte band met de kinderen, ze voelden zich al snel thuis, het leek wel een echte familie.

Na een paar jaar gewerkt te hebben als gastouder was ik toe aan een nieuwe uitdaging. Ik miste het samenwerken en overleggen met collega's. Toen ben ik begonnen met brainstormen. Wat zijn de mogelijkheden? Wat moet ik er allemaal voor regelen? Zou ik dat wel kunnen? Deze vragen kwamen er regelmatig voorbij. Toen kwam de krant, "Meriant wil meer levendigheid in de verzorgingshuizen" Ik aarzelde geen moment, een samenwerking met de ouderen! Kinderen en ouderen zijn altijd een leuke combinatie, we kunnen zoveel van elkaar leren dacht ik.

Na een aantal gesprekken met Meriant/ Anna Schotanus was het plan compleet. Een kleinschalige kinderopvang in verpleeghuis Anna Schotanus.

De vraag voor kleinschalige kinderopvang was zo groot, de wachtlijst werd langer, daarom besloten wij dat wij een 2de locatie wilden openen. Na een lange zoektocht hebben wij dichtbij een nieuwe ruimte gevonden. Nog geen 500 meter van Anna Schotanus bevindt zich de locatie Tolhuisweg. Een locatie met 2 groepen en een grote buitenruimte. Een heerlijk plekje voor de kinderen om te kunnen ontwikkelen. Maar ook zo dichtbij Anna Schotanus zodat wij wel nog kunnen samen werken.

Met 4 groepen, dagopvang, na schoolse opvang en peutergroep is de Knuffelbeer compleet. We willen ons zo klein mogelijk houden om zo goed in contact te blijven met de ouders en kinderen, en zo'n hecht team te blijven om zo de kwaliteit van kleinschalige kinderopvang te kunnen waarborgen.

